

Årsmelding 2021

Innhold

Hovedtrekk 2021	4
Fornyng	6
Forvaltning	12
Formidling	18
Forskning og faglig utviklingsarbeid	34
Organisasjon, økonomi, administrasjon og personale	37
Styre og ytre arkitektur	42
Regnskap 2021	43
Balanse 2021	44
Noter 2021	46
Revisjonsberetning 2021	52

Stiftelsen Oslo Museum ble etablert i 2006 som en sammenslutning av Oslo Bymuseum, Interkulturelt Museum og Teatermuseet. I 2013 åpnet Arbeidermuseet som en ny formidlingsarena for Akerselvas industri- og arbeiderhistorie, og i 2018 ble kulturkafeen «Hønse-Lovisas hus» en del av Arbeidermuseets tilbud. Oslo Museum holder i dag til på tre steder: Bymuseet og Teatermuseet på Frogner,

Interkulturelt Museum på Grønland, og Arbeidermuseet og Hønse-Lovisas hus ved Akerselva på Sagene. Stiftelsen forvalter betydelige samlinger som belyser byens historie og teaterhistorie. Totalt omfatter samlingen ca. 35 000 objekter, ca. 12 000 kunstneriske arbeider og over to millioner fotografier (negativer).

Visjonen fram mot 2022 er at Oslo

Museums arenaer er møteplasser for hele byen og steder for kunnskap, kritisk refleksjon og berikende opplevelser i et livsløpsperspektiv.

Museet er i hovedsak finansiert av Oslo kommune og Kulturdepartementet. I tillegg søker museet om prosjektmidler og gaver fra forskjellige offentlige instanser og private stiftelser.

Hovedtrekk 2021

Oslo Museum kan se tilbake på 2021 som et aktivt og kreativt museumsår, til tross for pandemi, avlyste publikumstilbud og stengte museer. Vi har gjennom ulike utviklingsprosjekter gitt forvaltningen, forskningen og formidlingen et løft, og vi har fornyet det administrative arbeidet ved å ta i bruk nye digitale

verktøy og systemer innen arkiv, økonomi- og personalforvaltning.

Det løpende arbeidet med å registrere, konservere og digitalisere museets samlinger er videreført. Til sammen flere tusen nye objekter – foto, malerier og gjenstander – ble gjort søkbare for pu-

blikum på nett, med bilde og kontekstualiserende opplysninger, i løpet av 2021. Ikke minst har museet fått gjennomført et større revisjons- og flytteprosjekt, der deler av samlingene er flyttet fra et uegnet lager til mer tilfredsstillende oppbevaringsforhold.

Fra utstillingen «Byblikk – Oslo i kunsten» som åpnet på Bymuseet 15. oktober 2021. Foto: Rune Thorstein / Oslo Museum

Museet deltar aktivt i de nasjonale faglige museumsnettverkene, og ble i 2021 med på tre nye faglige utviklingsprosjekter, finansiert av Kulturrådet. Disse skal pågå fram mot 2023 og rommer både samlingsutvikling, forsknings- og formidlingsprosjekter. I tillegg har vi levert artikler til Herregårdsnettsverkets forskningsprosjekt om musealiseringen av norske herregårder, i Mangfoldsnetsverkets prosjekt «Uenighetsfellesskapet» og bidratt til Kvinnenettsverkets nye metodebok om kjønnsperspektiver i samlings- og formidlingsarbeid. Med museets nye mobile feltarbeidsstasjon «Loveyota» (en ombygd Toyota) har vi også vært rundt i byen og samlet inn over 160 kjærlighetshistorier, som danner utgangspunkt for en ny utstilling som åpner på Interkulturelt Museum i 2022.

I løpet av året åpnet vi hele åtte nye utstillinger av ulik størrelse. Blant annet samarbeidet vi med fotografen Ric Francis om to utstillinger på Grønland: En utstilling på Interkulturelt Museum som belyste endringsprosesser på Grønland og Nedre Tøyen, og en utendørsutstilling ved Grønland kirke om herrefrisøren Freddy Larsen. Larsen har i 50 år drevet frisørsalong i Grønlandsleiret, og fikk i 2021 kongens fortjenestemedalje. Utstillinger med kunstnerne Liam Alzafari og Nicole Rafiki sto også på Interkulturelt Museums utstillingsprogram.

På Bymuseet undersøkte vi hvordan kunstnere har sett og malt Oslo gjennom 300 år, med utgangspunkt i museets betydelige samling av topografisk kunst. Her fikk publikum møte bilder av kunstnere som Edvard Munch, Fritz Thaulow, Peder Balke, Marie Tannæs, Mathilde Dietrichson, Reidar Aulie, Magne Rygh og Shwan Dier Qaradaki, men også mer ukjente malere som har utforsket byens landskap. Vi samarbeidet også med kunstnergruppen The Kada-project om prosjektet Autopoesis, som samlet minner i forbindelse med at det var ti år siden terrorangrepet i Regjeringskvartallet og på Utøya. På tunet viste vi store fotografier av Oslo «for hundre år siden». Nytt av året var at vi inviterte til «åpent hus» i Frogner hovedgård i sommermånedene.

Utviklingen av digitale tilbud, både til skolene og det allmenne publikum, har blitt videreført i 2021. Serien «Kjenn din by på øret», en digital byvandring, ledsaget av nedlastbart kart for egen vandring og en billedserie, fikk positiv respons hos publikum. Over 1500 personer benyttet seg av tilbudet. Denne serien ble laget som en erstatning for museets kjente Kjenn din by-vandring som måtte avlyses i vårhalvåret. Vi har også strømmet flere foredrag, samtaler og andre arrangementer egnet for dette mediet for å ha et publikumstilbud i en tid med mange stengte og avlyste kulturaktiviteter.

Selv om mange arrangementer måtte avlyses i 2021, fikk vi også gjennomført en god del av det planlagte publikumstilbudet. Blant annet inviterte vi, som i fjor, barna på Grønland og Nedre Tøyen til sommerklubb på Interkulturelt Museum i samarbeid med ungdomsklubben Joy-Joint organization for Youth. Fra skoleslutt og i hele juli var det yrende liv i museet, med kunstnerverksteder, aktiviteter, spill og muligheter for bare å «være». 40 ungdommer fikk sommerjobb som aktivitetsledere, og 1350 barn deltok i tilbudet.

I høstsemestret var vi tilbake i tilnærmet «normal» drift igjen, og både byvandring, Akerselva-maraton, African Arts Festival, Oslohistorieseminar og Barnas verdensdager ble gjennomført som planlagt. Nytt av året var en seminarrekke i regi av Teatermuseet, «Dekoloniser teaterhistorien», som løftet fram mangfoldsdimensjonen i teaterhistorien og belyste ikke-vestlige scenekunsttradisjoner.

Samlet gikk det fysiske besøket til Oslo Museum opp med 21 prosent fra 2020 til 2021, selv om museet holdt stengt flere dager enn i 2020. Også salget i butikken viste en positiv utvikling. Likevel ligger vi med et totalbesøk på 33 126 personer, som er langt under besøket i et normalår og måltallet for 2021 på 75 000 besøkende. Vi håper den positive utviklingstrenden fra 2020 til 2021 vil fortsette, og at publikum finner veien tilbake til museet igjen i løpet av 2022.

Vi vil rette en stor takk til museets medarbeidere som har vist stor kreativitet, endringsvilje og pågangsmot i en for mange utfordrende tid. Vi vil også takke museets økonomiske bidragsytere og våre mange samarbeidspartnere og støttespillere for alle positive bidrag til utviklingen av museet. Styrets medlemmer fortjener takk for konstruktivt samarbeid, kunnskapsdeling og sitt store engasjement for museet.

Årsmeldingen er som tidligere år disponert etter Kulturdepartementets mål for museumssektoren, slik de er formulert i Proposisjon 1S (2020-2021) og senere gjentatt i Kulturdepartementets tildelelsesbrev: fornying, forvaltning, formidling og forskning. Avslutningsvis følger en redegjørelse for økonomi, organisasjon og personalforvaltning, samt årsregnskap og revisorberetning.

Lars Emil Hansen
Museumsdirektør

Bernt Bull
Styrets leder

Mål: «Museene er aktuelle og profesjonelle institusjoner og utøver en aktiv samfunnsrolle».
(Prop 1S 2020-2020)

FORMÅL, SAMFUNNSROLLE OG STRATEGISKE SATSNINGSOMRÅDER

Stiftelsen Oslo Museum ble etablert i 2006 som en sammenslutning av Oslo Bymuseum (stiftet 1905), Interkulturelt Museum (stiftet 1990) og Teatermuseet (stiftet 1926). I 2013 åpnet Arbeidermuseet som en ny formidlingsarena for Akerselvas industri- og arbeiderhistorie, og i 2018 ble kulturkafeen «Hønse-Lovisas hus» en del av Arbeidermuseets tilbud. Stiftelsen forvalter betydelige samlinger som belyser byens historie og teaterhistorie. Totalt omfatter samlingen ca. 35 000 objekter, ca. 12 000 kunstneriske arbeider og over en millioner fotografier (negativer).

Museums formål er etter vedtektenes paragraf 2 formulert slik:

Oslo Museum skal vekke interesse for og formidle kunnskap om Oslo bys historie og utvikling, innbyggernes liv og livsvilkår gjennom tidene, det flerkulturelle samfunn og innvandring til Norge, bykultur, teaterhistorie og scenekunst.

Virksomheten skal være i dialog med og speile det samfunnet museet er en del av. Museet skal bidra til å fremme respekt og forståelse for kulturelt mangfold, kulturelle endringsprosesser og majoritets/minoritetsspørsmål i fortid og samtid.

Museet skal samle, bevare og bearbeide kulturhistorisk materiale av enhver art som kan belyse byens og innbyggernes liv og livsvilkår fra fortid til samtid. Museets samlinger skal tilrettelegges for vitenskapelig arbeid, utført både av egne ansatte og andre forskere. Museet skal formidle sitt materiale gjennom utstillinger, undervisning, publikasjoner og annen utadrettet virksomhet. Museet kan også benytte ulike kunstformer som virkemidler i sin formidling.

Museet skal være et nasjonalt kompetansesenter innenfor sine områder.

Museet kan samarbeide med andre museer og institusjoner i inn- og utland.

Museet kan oppta nye institusjoner/samlinger av kulturell betydning.

Museet kan også drive annen virksomhet som har naturlig tilknytning til formålet.

Museet er i hovedsak finansiert av Oslo kommune og Kulturdepartementet. I tillegg søker museet om prosjektmidler og gaver fra forskjellige offentlige instanser og private stiftelser.

STRATEGISKE SATSNINGSOMRÅDER

Oslo Museum ønsker å være en attraktiv og engasjerende møteplass for Oslos befolkning og tilreisende. Våre arenaer er steder for relevant kunnskaps- og meningsutveksling basert på museets samlinger, egen forskning og bidrag fra andre kunnskapsmiljøer. Vi har en aktiv formidlingsprofil og ønsker å bidra til interesse, kunnskap og engasjement for byens historie og utvikling. Kulturelt mangfold er et viktig perspektiv ved museets arbeid, og vi ønsker å bidra til et mer inkluderende samfunn gjennom bevisst programmering, innsamling og rekruttering. Mange av tilbudene våre kombinerer samtidsanalyse og historiske perspektiver, slik gjøres historien relevant for målgruppene. Denne metoden skaper også dypere forståelse for kulturelle endringsprosesser i dagens bysamfunn.

Som andre museer, har Oslo Museum gjennom sin innsamlings- og formidlingspraksis kulturell definisjonsmakt. Det påhviler derfor museet et stort ansvar i å velge ut materiale og

historier som gir et relevant bilde av dagens mangfoldige bysamfunn. Oslo Museums styre vedtok i 2016 ny strategisk plan for perioden 2016–2020. Planen ble i 2019 prolongert ut 2022, i påvente av den nye museumsmeldingen. Den strategiske planen har ligget til grunn for museets arbeid i 2021, men endringer og tilpasninger er gjort i forbindelse med pandemien. Planen vektlegger utvikling av museet som møteplass gjennom attraktive og varierte publikumstilbud, nett og sosiale medier, arbeid med kulturelt mangfold, samt digitalisering, tilgjengeliggjøring og sikring av samlingene. Bedre forankring i lokalsamfunnet Oslo er et annet satsningsområde. Videre er det en ambisjon å utvide det økonomiske handlingsrommet gjennom økt egeninntjening.

DET NASJONALE MUSEUMSNETTVERKET

Museet deltar i flere nasjonale museumsnettverk for å sikre fornyelse, faglig utvikling og profesjonalisering, og for å dele kunnskap og erfaringer med andre museer. Oslo Museum er ansvarsmuseum for Nasjonalt museumsnettverk for minoriteter og kulturelt mangfold (Mangfoldsnettverket), og deltar også aktivt i Fotonettverket, Nettverk for industri- og teknologihistorie, Nettverk for Arbeiderhistorie, Herregårdsnettverket, Nettverk for kvinnehistorie og Nettverk for demokrati og menneskerettigheter. I 2021 har museet deltatt aktivt i prosjekter i Kvinnenettverket, Herregårdsnettverket og Nettverk for industrihistorie. Museet har ledet prosjektet «Uenighetsfelleskapet» i Mangfoldsnettverket. Prosjektene er redegjort nærmere for i kapitlet om forskings- og utviklingsarbeid.

INKLUDERING OG KULTURELT MANGFOLD

Arbeid med inkludering og kulturelt mangfold er viktige satsningsområder for Oslo Museum, som holder til i en by der over en tredjedel av befolkningen har bakgrunn fra et annet land enn Norge. Vi legger et bredt mangfoldsperspektiv (kjønn, alder, etnisitet, religion, seksuell orientering, funksjonsevne og kulturell, sosial og økonomisk bakgrunn) til grunn for arbeidet vårt, både når det gjelder faglig innhold og arbeid med målgrupper og publikumsutvikling. Vi ønsker å være tilgjengelig for alle ved å ha mange gratistilbud, arbeide målgruppefokuseret og å utvikle digitale løsninger, slik at vi kan nå de som ikke kan besøke oss fysisk. Gjennom samarbeid og medvirkningsprosjekter når vi også ut til nye miljøer og brukere. I 2021 har vi blant annet arbeidet med mangfold i større prosjekter som «Grønlands bankende hjerte», som tar sikte på å gjøre Interkulturelt Museum til en viktig og variert møteplass i bydelen, sommerklubb for barn og unge på Grønland/Nedre Tøyen, deltagelse i Kvinnenettverkets prosjekt «Håndbok for god kjønnsrepresentasjon i museumsfaglige praksiser», forarbeid til Nasjonalt skeivt kulturår, prosjekter i Mangfoldnettverket, og tilrettelagte museumsbesøk for eldre personer rammet av demens. Arbeidet med inkludering og kulturelt

mangfold er også nærmere beskrevet i forvaltnings-, forsknings- og formidlingskapitlene, siden vi ønsker at det skal være en dimensjon ved alt vi gjør.

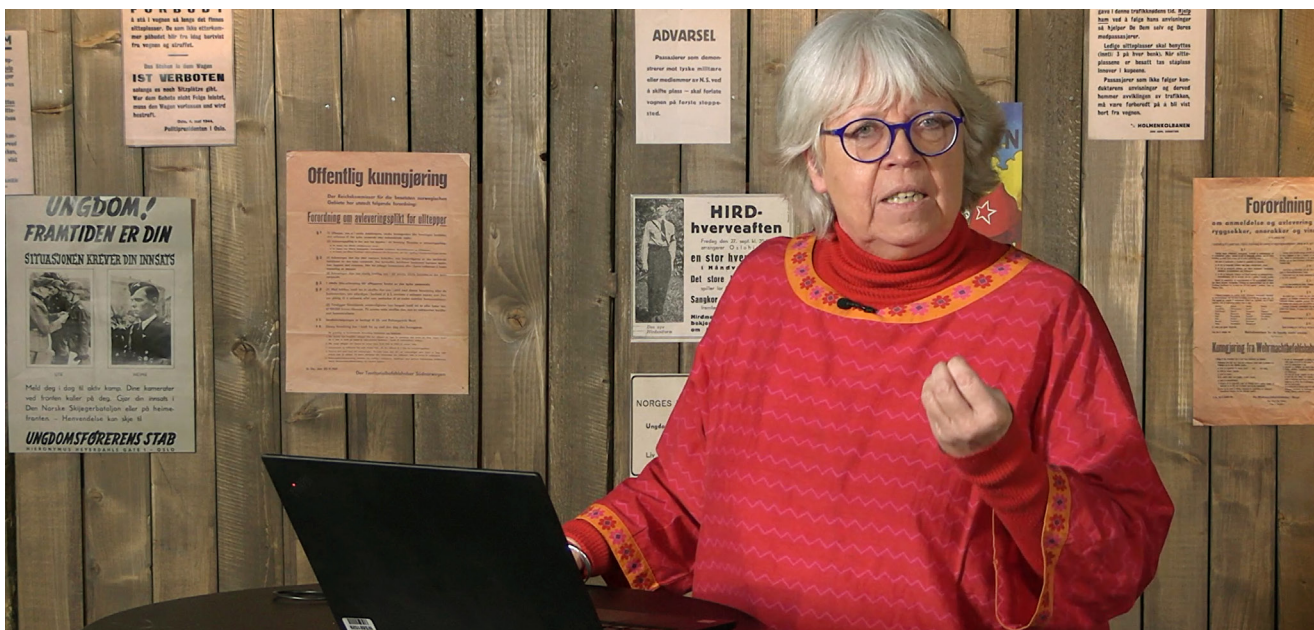
IMMATERIELL KULTURARV

I 2007 ratifiserte Norge UNESCOs konvensjon om immateriell kulturarv. Immateriell kulturarv omfatter blant annet språk, utøvende kunst, sosiale skikker, sang, tradisjonelle håndverksferdigheter og ritualer. Konvensjonen skal sikre at denne kulturarven vernes. Oslo Museum arbeider med immateriell kulturarv gjennom flere publikumstilbud. Vi arrangerer «Babysang», der vi sammen med deltakerne synger tradisjonelle barnesanger, som slik overføres mellom generasjonene. Det årlige arrangementet Barnas Verdensdager arrangeres i samarbeid med Oslo World Music Festival og Oslo Musikk- og kulturskole, der publikum møter dans, musikk og historiefortellinger fra mange deler av verden. På Juleverkstedet «Førjul på Frogner» får foreldre og barn opplæring i å flette juletrekurver, lage grankranser og en rekke andre håndverksferdigheter knyttet til juletradisjonene. I 2021 ble juleverkstedet gjennomført i nedskalert form på grunn av strenge smitteverntiltak, som ble innført bare få dager før arrangementet skulle gjennomføres, mens Barnas verdensdager ble gjennomført som planlagt med nærmere 4500 besøkende.

KOMMUNIKASJON OG DIGITAL FORMIDLING

Mye arbeid har i 2020 og 2021 vært lagt ned i å utvikle museets digitale kompetanse, blant annet på «strømming» av arrangementer, produksjon av varierte digitale formidlingstilbud, billettsalg på nett og informasjon om skiftende smitteverntiltak. Museet arbeidet etter en situasjonsbestemt kommunikasjons- og formidlingsstrategi, der målet var å opprettholde kontakten med publikum, til tross for pandemi og nedstengning. Vi la derfor ned mye arbeid i å utvikle fysiske og digitale alternative tilbud, framfor å avlyse.

Blant annet ivaretok vi «Kjenn din by-vandringene» ved å produsere en lydvariant, «Kjenn din by på øret», som en erstatning for avlyste fysiske vandringene. En del arrangementer ble strømmet via Facebook, blant annet digitale foredrag som «En bunker kommer aldri alene» med byantikvar Janne Wilberg, digital utstillingsåpning på Interkulturelt Museum med fotograf Ric Francis og samtale i regi av Teatermuseet med regissøren bak «Ways of Seeing», Pia Maria Roll. I tillegg har museet laget digitale utstillinger til hjemmesiden og digitale konsepter til sosiale medier, som den ukentlige spalten «Visste du at...».

Digitalt foredrag med byantikvar Janne Wilberg 4. mars: «En bunker kommer aldri alene». Foredraget ble sendt live på Facebook og deretter lagt ut på museets nettsider.

Høsten 2021 ble mer «normal», og vi opplevde svært god respons på kampanjeaktiviteten knyttet til den nye utstillingen Byblikk. Oslo i kunsten som åpnet 15. oktober. I tillegg hadde vi over 300 besøkende til Finissagen av utstillingen Words på Interkulturelt Museum, som var en elektronika-konsert under Kulturturnaten i september. Arrangementet ble utelukkende promotert med digital aktivitet på Facebook og Instagram.

Nyhetsbrev

Nytt nyhetsbrev-system, MailMojo, ble anskaffet, og systematisk utsendelse av nyhetsbrev har gitt gode resultater i form av høy leserate og flere abonnenter. Vi har per i dag ca. 1100 abonnenter. 45 prosent av mottakerne leser nyhetsbrevene. Denne kanalen vil også i 2022 bli prioritert, da nyhetsbrev er en fin måte å kommunisere med interesserte museumsbrukere.

Billettsalg til arrangementer

Som følge av myndighetenes pålegg om antallsrestriksjoner under arrangementer, og plikt til å registrere kontaktinformasjonen til besøkende på grunn av Covid-19, har vi benyttet oss av TicketCo for å legge ut billetter. Over 80 prosent av billettene til arrangementene i 2021 er distribuert via TicketCo.

Publikumsundersøkelser

I november lanserte museet to nye publikumsundersøkelser. Den ene undersøkelsen er av tradisjonell karakter og har som mål å fange opp publikums vurdering av Bymuseet og Teatermuseet etter endt besøk. I tillegg ser vi på demografi og hvorvidt publikum har oppdaget oss.

Undersøkelsen skal vare i ett år og kan tas fra en iPad i besøkssenteret, via en QR-kode eller i papirform. Den andre undersøkelsen er utformet med ønske om å avdekke hvorfor publikum som kjenner til oss ikke nødvendigvis besøker oss fysisk. Her spør vi hva som motiverer publikum og grunnlaget kan hjelpe museet til å lage tilbud som gjør oss mer attraktive. Publikumsundersøkelsen distribueres digitalt via målrettede annonser og avsluttes i desember 2022.

Annonsering

Museet annonserer både digitalt og på trykk. Vi er med i ukentlig «Listenannonsering» i flere av Oslo-avisene, både på trykk og digitalt med animerte GIF-er. Her presenteres utvalgte utstillinger og andre publikumstilbud på hver av museumsarenaene. I tilknytning til åpningen av Byblikk – Oslo i kunsten kjørte vi en større trikke-kampanje, som var svært vellykket. Flere av de besøkende fortalte at de hadde blitt kjent med utstillingen på trikken! Vi hadde også to helsider på trykk i Klassekampen med utstillingene Byens sykehus og Tyvetallet. Digitalt hadde vi to store avis-kampanjer i Avisa Oslo hvor vi oppnådde stor oppmerksomhet, den ene knyttet til «Førjul på Frogner» og den andre til Oslohistorieseminar. Vi har også god annonseeffekt fra selvproduserte digitale kampanjer vi kjører ukentlig via Facebook og Instagram.

Presse

Scener fra NRK sin årlige julekalender «Christiania magiske tivolliteater» ble spilt inn på Frogner hovedgård i 2021. Avdelingsleder, Linken Apall-Olsen gjorde to lange intervjuer på NRK P1

og P2 hvor hun fortalte om klasse-samfunnet Christiania på begynnelsen av 1900-tallet. Interkulturelt Museum ble også omtalt i kunstdidsskriftet Periskop. Utstillingen «Byblikk. Oslo i kunsten» fikk omtale i Klassekampen, Museumsnytt og OBOS-bladet.

Nettsteder

Hjemmesiden oslomuseum.no fikk 99 003 unike besøkende i 2021, en økning på hele 25 prosent sammenlignet med 2020. Økningen er blant annet et resultat av mer arrangementsaktivitet, både fysisk og digitalt. I forbindelse med det avsluttende fagseminaret for prosjektet Uenighetsfelleskapet, ble det lansert en ekstern nettside; uenighetsfelleskapet.no. Denne vil leve videre som fagressurs ut 2022 og driftes av museet.

Sosiale medier

Sosiale medier har hatt en effektiv og avgjørende rolle når vi må nå ut med budskap på kort tid knyttet til avendringer grunnet Covid-19. Bymuseet har et stort publikum på sosiale medier. Alle aktiviteter og arrangementer går via SoMe-kanalene, og markedsføres aktivt på Facebook via arrangementsfunksjonen, men også som uavhengige poster. I tillegg er har vi god effekt av annonsering med tilpassede digitale annonser.

Facebook

Museet har Facebooksider for alle publikumsarenaene, og alle sidene har hatt en økning i antall følgere i løpet av året (se tabell). Størst er økningen for Teatermuseet, som har økt med 61% fra 2020, fra 445 følgere i 2020 til 1017 følgere i 2021. Bymuseets facebookside har flest følgere, 54 941, og antallet øker fortsatt.

Ny utstilling fra 15.10

BYBLIKK

Oslo i kunsten

om; bymuseet
oslomuseum.no

Et av to boards som ble benyttet i en trikkkampanje for «Byblikk – Oslo i kunsten».

Instagram

Det siste året har instagram stories blitt en populær funksjon blant SoMe-brukere og museet har kastet seg på denne trenden. Denne funksjonen bruker vi for å bygge kjennskap til aktiviteter eller utstillinger som skal skje hos oss i nærmeste fremtid. I

tillegg er den egnet til å formidle hva som skjer på museet her og nå, enten det er en Kjenn din by-vandring eller en utstillingsåpning, og dermed en forsmak på publikumstilbudet vårt. Følgerskaren i sosiale medier har hhv. vokst med 13% på Bymuseet, 19% på Interkulturelt Museum) og

61% (Teatermuseet), sammenlignet med i fjor, og rekkevidden vokst med 25% (Bymuseet) og 133% (Interkulturelt Museum). Det vil si at vi når ut til mange flere med innholdet nå.

FACEBOOK

Bymuseet	Antall følgere	Rekkevidde	Engasjement
2020	54 368	10 237 321	350 015
2021	54 941	64 582 67	270 174

Arbeidermuseet	Antall følgere	Rekkevidde	Engasjement
2020	2 253	110 757	3 579
2021	2 734	276 559	3 853

Interkulturelt Museum	Antall følgere	Rekkevidde	Engasjement
2020	2 569	81 138	2 762
2021	3 020	251 820	2 074

Teatermuseet	Antall følgere	Rekkevidde	Engasjement
2020	445	7 315	475
2021	1017	100 042	476

INSTAGRAM

Bymuseet	Antall følgere	Rekkevidde	Engasjement
2020	15 980	1 851 898	147 162
2021	18 070	2 300 926	112 769

Interkulturelt Museum	Antall følgere	Rekkevidde	Engasjement
2020	1 521	12 654	2 312
2021	1 811	29 548	2 016

Rekkevidde er antall personer postene er vist til, engasjement er når personer trykker liker, kommenterer eller deler posten fra siden.

Digitale publikumstilbud 2021	Unike visninger nett og FB
Landingsside digitalt https://www.oslomuseum.no/digitale-opplevelser/	1329
Digital åpning med Ric Francis https://www.oslomuseum.no/aktivitet/live-this-neighborhood-is-changing/	4099
Live med Wilberg: En bunker kommer aldri alene https://www.oslomuseum.no/aktivitet/en-bunker-kommer-aldri-alene/	8888
Søttitallet digitalt https://www.oslomuseum.no/aktivitet/sottitallet-digitalt/	458
Krig og hverdagsliv: digitalt https://www.oslomuseum.no/aktivitet/krig-og-hverdagsliv-digitalt/	1218
Bak sykehusdørene https://www.oslomuseum.no/aktivitet/bak-sykehusdorene/	414
Diva https://www.oslomuseum.no/aktivitet/diva-kvinner-pa-scenen/	718
Barneasyl https://www.oslomuseum.no/aktivitet/fra-barneasyl-til-barnehager/	1099
Fabrikkliv på Sagene https://www.oslomuseum.no/aktivitet/fabrikkliv-pa-sagene/	725
Bak kulissene https://www.oslomuseum.no/aktivitet/bak-kulissene/	256
Folk på Grønland https://www.oslomuseum.no/aktivitet/folk-pa-gronland/	285
This neighborhood is changing: interaktiv nettutstilling https://www.oslomuseum.no/aktivitet/this-neighborhood-is-changing-digitalt/	752
Arbeiderjul https://www.oslomuseum.no/aktivitet/arbeiderjul/	154
Freddy frisør digitalt https://www.oslomuseum.no/aktivitet/freddy-frisor/	193
Teaterglimt https://www.oslomuseum.no/aktivitet/teaterglimt/	131
Fantastiske Sagene https://www.oslomuseum.no/aktivitet/fantastiske-sagene/	1431
Lyden av Sagene https://www.oslomuseum.no/aktivitet/lyden-av-sagene/	628
Future of Love	709
Krig og hverdagsliv: digital omvisning	1900
Når teateret blir farlig: Pia Maria Roll	390
Dekoloniser Teaterhistorien 2 foredrag	619
En kampdag på Torshov	1300
Uenighetsfellesskapet	457
Kjenn din by på øret https://www.oslomuseum.no/aktivitet/kjenn-din-by-pa-oret/	1404
Kjenn din by digitalt https://www.oslomuseum.no/aktivitet/kjenn-din-by-digitalt/	2257

Reiseliv

Oslo Museum har hatt dialog med VisitOslo og annonsert i trykksakene OsloPass og What's on.

DIGITALISERING OG DIGITAL UTVIKLING

En viktig del av museets fornyingsarbeid de siste årene har handlet om digitalisering digital utvikling. Dette arbeidet vil videreføres i de kommende årene. Vi har hatt fokus på profesjona-

lisering og fornyelse av markeds- og kommunikasjonsarbeidet, som nå til stor del foregår digitalt, som redegjort for i forrige avsnitt. Digitalisering av samlingene er et annet satsningsområde, som fortsatt har høy prioritet, og vi har de siste to årene gitt den digital formidling et løft. Disse to satsningsområdene vil vi redegjøre nærmere for i de to neste kapitlene.

I 2020 og 2021 har vi også tatt i bruk nye digitale verktøy i administrasjonen for å forenkle og effektivisere

arbeidsprosesser, blant annet nytt arkivsystem, (Documaster), nytt tidsregistrerings- og HMS-system (Tidsbanken) og nytt økonomisystem (Tripletex). Framover vil vi arbeide videre med å se på digitale løsninger i tilknytning til forretningsdriften, blant annet nettbutikk og løsninger for digitalt billett kjøp, ikke bare til arrangementer, men også til besøk i museet.

om; interkulturelt museum

Skjerm bilde fra «This neighborhood is changing: interaktiv netttstilling» på oslomuseum.no. Foto: Ric Francis

Forvaltning

Mål: «Museets samlinger skal sikres og bevares best mulig, samt gjøres tilgjengelige».
(Prop. 1 S 2020–20210)

Oslo Museum forvalter en av landets største billedsamlinger. Bylandskap og portretter av personer med tilknytning til Oslo er de viktigste motivkategoriene. Billedsamlingen består av en kunstsamling med i overkant av 12 000 katalognumre (maleri, grafikk, skulptur, papirkunst) og en fotosamling med anslagsvis to millioner enheter (positiver, negativer, digitalfødte foto). Museet forvalter også ca. 35 000 gjenstander: bymodeller, scenemodeller, møbler, og ulike typer tekstiler, blant annet flere hundre teaterkostymer. Museet har et omfattende fag- og referansebibliotek, flere

privatarkiver og et større klipparkiv. De siste årene har museet i flere prosjekter aktivt dokumentert endringer i bybildet og samlet inn personlige historier, hovedsakelig i form av livsløpsintervjuer og tematiske intervjuer med tilhørende fotodokumentasjon.

INNSAMLING, AKTIV DOKUMENTASJON OG INNKJØP TIL SAMLINGENE

Museet samler inn langs to akser: passivt mottak og aktiv innsamling. Den passive samlingsbyggingen er gævehenvendelser fra publikum, som blir vurdert av en tverrfaglig inntakskomité

i henhold til museets innsamlingsplan og formidlingsstrategi. Den aktive innsamlingen er tilknyttet museets egne forsknings- og utstillingsprosjekter, der både immaterielle og materielle vitnesbyrd blir samlet inn på bakgrunn av definerte problemstillinger.

I 2021 har den aktive innsamlingen vært knyttet til fotodokumentasjon av folks hverdag under covid-19-pandemien og samfunnets nedstengning, et prosjekt som ble startet opp i 2020. I tillegg har vi samlet inn eksempler på håndsprit,

Leiligheten i Tranby, der museet arvet alt inventar, ble gjennom fotografert før nedpakking. Foruten ca 60 000 vinylplater besto leiligheten av tusenvis av mindre gjenstander med referanse til 1950–70 tallet. Foto: Fredrik Birkelund / Oslo Museum

covid-tester, munnbind og plakater / oppslag med forbud og påbud. Museet gikk i 2021 i tilknytning til utstillingen Byblikk til innkjøp av et kunstverk av Shwan Dler Qaradaki The Golden Ghetto – et sammensatt verk i åtte deler som viser bydelene Grorud, Stovner, Linderud og Romsås. Verket gir innblikk i Groruddalens bylandskap, men er også en kommentar til ghetto-begrepet og fortolkninger av dette. Qaradaki bor og arbeider i Oslo, har utdanning fra Norge og Kurdistan.

Testamentarisk gave

Museet har arvet (testamentarisk gave) en større samling gjenstander fra tiden ca. 1950–2000, som kan karakteriseres som en del av «hverdagslivets» og «populærkulturens» historie. Samleren Karl Erik Johansen og daværende Oslo Bymuseum inngikk en gjensidig skriftlig avtale i 1995 om at hans samling i sin helhet skulle tilfalle museet ved hans bortgang. Samlingen den gang var betydelig mindre enn det den er i dag. Vi regner med at den omfatter ca. 70 000 enheter (deriblant ca 60 000 vinyl – LP, EP, singler, 78’).

Karl Erik Johansen gikk bort høsten 2020, og museet arbeider nå med finne løsninger for å håndtere gaven på lengre sikt. Av etiske grunner fant museet det vanskelig å takke nei til gaven, da Johansen gikk bort, siden dette var avtalt med museet for lenge siden. Samtidig ser vi at deler av samlingen har liten interesse for museets formål og at den er lite relevant i forhold til nåværende innsamlingsplan.

Museet fotodokumenterte leiligheten slik den var før nedpakking. I løpet av januar / februar 2021 pakket museets ansatte ned samlingen etter museumsfaglige prinsipper. Museet har hatt dialog med andre museer og kulturverninstitusjoner for bevaring av hele eller deler av materialet, men dette har foreløpig ikke ført fram. Digitale løsninger tilsier at ulike materialiteter kan oppbevares der det er best egnet uten at helheten til totaliteten går tapt. Dialogen med aktuelle verneinstitusjoner fortsetter i 2022.

NYERVERVELSER 2021

AKS 2021:01	Videointervjuer og annet innsamlet materiale. «Forelskelse, kjærlighet og ekteskap i den mangfoldige storbyen»
AKS 2021:02	Fotograf Erik Skjoldts portrettarkiv, 1374 arkivnummer.
AKS 2021:08	Adgangskort Nationaltheatret, tidligere eier (antatt) Evald Rygh.
AKS 2021:09	Soveroms møblement fra 1915, dobbeltseng, 2 nattbord, vaskeskap
AKS 2021:10	Dukker, masker, tegninger og skisser etter dukkemaker Karel Hlavatý 19 poster.
AKS 2021:13	Fotografier vedrørende Hans Velunds virksomhet som hestekar. 92 poster.
AKS 2021:14	1 klassebilde Vestheim skole.
AKS 2021:15	2 fotografier av Christiania Aktiebryggeri (viste seg senere å være Moss Glassverk!)
AKS 2021:16	4 Metallbokser med innhold fra Nestlé, Øtker og Nectar.
AKS 2021:18	Hånddukker og masker laget av Karel Hlavaty 5 poster i aksesjonen.
AKS 2021:20	Fane, Kvinnefronten St.Hanshaugen.
AKS 2021:21	Koronadokumentasjon, 81 foto.
AKS 2021:24	1 foto 17. mai 1899.
AKS 2021:25	Kunstverk «The Golden Ghetto» 8 deler, kunstner Quaradaki, Shwan Dler
AKS 2021:26	Gyngestol og barnestol fra 1950-tallet
AKS 2021:27	Askebeger i keramikk
AKS 2021:28	5 flasker anti-bac
AKS 2021:29	Dukke med klær fra ca.1864, 32 objekter i aksesjonen.
AKS 2021:31	Kjole og badedrakt fra 1970-tallet
AKS 2021:32	1 Siesta stol.
AKS 2021:34	9 litografier av O. Normann.
AKS 2021:37	Kaffekjele fra 1970-tallet.
AKS 2021:39	Portrettmalerier av eierne av Abildsø gård 1751-1825.
AKS 2021:43	Maleri av Gamlebyen kirke 1943, kunstner: Asbjørn Guldhall.
AKS 2021:46	Malt portrett av danseskulptør Ingse Kaarsberg, 1933.
AKS 2021:53	4 foto fra 1903-1955, bl.a. E. Grieg og B. Bjørnson og S. Henie.
AKS 2021:54	26 visittkortfotografier fra familien Hals 1800-tallet
AKS 2021:55	5 fotografier av restaurantinteriører 1910 bl.a. Stortorvets Gjæstgiveri.
AKS 2021:57	1 portrettmaleri og 4 akvareller fra 1842 av familien Rehbinders.
AKS 2021:58	Rattkjelke fra 1940
AKS 2021:59	Litografi Kjell Thorjussen, krysset Oscarsgate og Hegdehaugsveien.
AKS 2021:60	6 postkort av Christinedal.
AKS 2021:61	31 Fotografier, bybilder fra Oslo, ca.1940-1980.
AKS 2021:62	91 foto klausulert. Dokumentasjon av åpningen av kulturhuset Romano Kher.
AKS 2021:63	15 fotografier av leilighet i Fossveien 21, 1980.
AKS 2021:65	2 kjoler og 2 frakker, hjemmesydde i marimekkostoff fra 1970-tallet.
AKS 2021:66	38 fotografier fra privatarkiv 1900-tallet, motiv fra gateløp til interiører.
AKS 2021:68	1 skilt «Medlem af Chra. Understøttelsesforening til Modarbeidelse af Betleri»
AKS 2021:70	Gallakjole som har tilhørt Aase Bye og Grynet Molvig.
AKS 2021:71	Foto fra leiligheten til Karl Erik Johansen, Tranby.

Digitalisering og digital tilgjengeliggjøring av samlingene

Digitalisering av samlingene har de siste årene vært et prioritert arbeidsområde. Samlingene publiseres på nettstedene oslobilder.no (foto og kunst) og digitaltmuseum.no (foto, kunst, gjenstand). Antallet publiserte fotografier økte i 2021 med 6021 enheter (2020: 5 594 enheter), til 85 753 (2020: 79 732). Det ble publisert 1158 nye gjenstander og kunstobjekter, slik at det nå er publisert digitalt 2269 gjenstander og 6168 kunstobjekter (2020: 2240 gjenstander og 5029 kunstobjekter) på digitaltmuseum.no. Registrering og tilgjengeliggjøring av arkivsamlingen vår har fått et stort løft i 2021 ved at vi har anskaffet Asta, som er et system for digital katalogisering av historiske arkiv. Katalogen kan tilgjengeliggjøres ved å publisere den ut på Arkivportalen, en felles-tjeneste for søk i norske arkiv. Målene om 3000 nye digitaliserte og publiserte foto og 150 nye gjenstander/kunstneriske arbeider digitalt tilgjengeliggjort ble dermed nådd med god margin.

Oslobilder.no

Nettstedet oslobilder.no er et samarbeid med Norsk Folkemuseum, Oslo Byarkiv, Teknisk Museum, DEXTRA-samlingen, Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek, Universitet i Bergen/ Billedsamlingen om formidling av foto, maleri, trykk, tegninger og andre visuelle representasjoner av Oslo. Nettstedet er populært, og daglig får museet både bestillinger og tilbakemeldinger fra brukere, enten det gjelder korrigeringer av metadata eller historier knyttet til motiver. Antall brukere på oslobilder.no holder seg stabilt, i 2021 var det en liten nedgang på ca. 10 000 unike brukere til i overkant av 154 000. Gjennomsnittlig besøkstid var som tidligere ca. fire minutter.

Bibliotek og arkiv

Oslo Museums bibliotek er et fagbibliotek med litteratur, oppslagsverk, ulike typer arkivmateriale, kart og andre typer «flate» kilder som omhandler Oslos historie i fortid og nåtid. Bibliotekets samling danner grunnlaget for kunnskapsproduksjon ved museet og er en velkjent og etablert kilde til oslorelatert historie som brukes av

forskere, journalister, lokalhistorikere, studenter og andre interesserte.

- *Tilvekst bøker 2021: 126 (2020: 113)*
- *Strekodemerkning for tilgjengeliggjøring og utlåsmuligheter 2021: 1790 (flere fra den eldre boksamlingen) (2020: ca. 500)*
- *137 referansespørsmål besvart digitalt (2020: 107)*
- *26 eksterne besøk (2020: 16)*
- *31 arkiv publisert i Asta / Arkivportalen, tilvekst; 4 privatar-kiv og 16 enkeltarkivalia (tilvekst 2020: 77 enkeltarkivalia)*

Registrering og tilgjengeliggjøring av arkivsamlingen vår har fått et stort løft i 2021 ved at vi har anskaffet Asta, som er et system for digital katalogisering av historiske arkiv. Katalogen kan tilgjengeliggjøres ved å publisere den ut på Arkivportalen, en fellestjeneste for søk i norske arkiv. Videre danner den et grunnlag for senere å kunne digitalisere og publisere selve arkivmaterialet. Arbeidet med registrering av museets arkivsamling er i full gang.

Westheim skole, Kristiania 1898. Foto: J. David / Oslo Museum

Samlingsrevisjon

Museet har fortsatt sitt interne samlingsrevisjonsprosjekt, som innebærer å få bedre oversikt over og å tilgjengeliggjøre samlingene. På grunn av den spesielle situasjonen i 2021 har revisjonen nesten bare foregått digitalt med hovedfokus på å forbedre søkbarheten i de digitale systemene ved flytte metadata til riktig felt/fane, oppgradere listene med betegnelser og presisert betegnelse, status, antall, referanser til filer, opphavsrett/lisensiering og plassering.

Sikring og oppbevaringsforhold

Som mange andre museer har Oslo Museum utfordringer med sikring og bevaring av samlingene. Museet har syv tilfredsstillende nærmagasin på Frogner / Bymuseet. Disse ble bygget i 1979 med automatisk klimastyring og effektiv plassutnyttelse. I dag er klimaet defekt, som medfører at klimaet styres med frittstående avfuktermaskiner og manuell daglig overvåking og tømning av avfuktermaskinene. Magasinene er nærmest fulle, og er lite plass til nye inntak.

Museet leier flere eksterne lagre, både i og utenfor Oslo for å avhjelpe plassutfordringer, særlig for deler av gjenstandssamlingene som er «robuste». Disse lagrene har vært av varierende kvalitet, og vi har arbeidet med å finne nye lokaler som kan gi mer og bedre magasinkapasitet. Vi har søkt midler fra Kulturdepartementet til magasinutvikling i 2020, 2021 og 2022, men søknadene er ikke innvilget. Søknadene gjentas derfor i 2022 og 2023.

Ros-analysen fra 2019 avdekket sårbarheter i forhold til lagring av gjenstander på fjernmagasin. I 2020 omprioriterte derfor museet midler til å leie en nyrenovert låve på Vestby, som tilfredsstillt minimumskrav til sikring og oppbevaring av større gjenstander. Deler av samlingen ble flyttet dit i 2020. Prosjektet ble videreført i 2021 med støtte fra UNI-stiftelsen, slik at vi kunne utvikle et lite tilfredsstillende lager. 144 paller med flere mindre og større gjenstander på hver enkelt pall ble gjennomgått, katalogisert, registrert, digitalisert, prioritert og revidert. Over 300 gjenstander ble avhendet

eller destruert pga tilstand og mangelfull proveniens i flytteprosessen. Alt er transparent og etterprøvbart i museets samlingsforvaltningsverktøy.

ROS-analyse og sikringsplan

Museets sikringsplan ble vedtatt av styret i desember 2019 og er en plan for sikring av kulturhistoriske verdier mot brann, tyveri, hærverk og naturskade. Planen angir hvilke områder og hvilke tiltak som skal ha prioritet i tiden som kommer, og vil også fungere som grunnlag for søknader om økonomisk støtte til sikringstiltak ved museet. ROS-analysen og sikringsplanen avdekket flere sårbare felt for museets 12 enheter.

I 2021 ble, som beskrevet ovenfor, gjenstander flyttet fra dårlige lokaler til bedre oppbevaringsforhold, samtidig som prioritering i samlingene ble foretatt. Et nytt prosjekt med å utvikle verdibergingsplaner med tiltakskort for Bymuseets utstillingsarealer er påbegynt etter mal fra Oslo brann- og redningsetat.

Kriseressurssamarbeid for kulturinstitusjoner i Oslo og Akershus (KKOA-samarbeidet)

Oslo Museum har inngått samarbeid med Oslo Brann og redningsetat og

flere av de store kulturverninstitusjonene i Oslo-området. Formålet er at de deltakende institusjonene gjensidig kan anmode hverandre om ressurser ved akutte krisesituasjoner som brann, flom, lekkasje o.l. Samarbeidet har fått tittelen «KKOA-samarbeid» - Kriseressurssamarbeid for kulturinstitusjoner i Oslo og Akershus – og er bekreftet med formell avtale mellom partene. Oslo Museum er medlem i arbeidsgruppen og pådriver for KKOAsamarbeidet.

Åndsverk og rettigheter

Museet har, spesielt i forbindelse med utvikling av nye utstillinger, økt kompetansen på rettighetsspørsmål ved visning av åndsverksmateriale i museumsutstillinger. Dette er et uoversiktlig felt for museene, men nødvendig å sette seg inn i, da mye samtidsmateriale (yngre enn 70 år) ønskes vist i museets utstillinger eller tilgjengeliggjøres digitalt.

Innlån, utlån og deponi

Museet samarbeider tett med andre museer og kulturverninstitusjoner om innlån og utlån av gjenstander, men også om kompetanseheving på samlingsforvaltning og utvikling generelt. Museet låner ut malerier og gjenstander til andre museer, og deponerer

Museet har ikke egnede lokaler for avfotografering av store gjenstander. Denne vinteren ble derfor ballsalen i Frogner hovedgård tatt i bruk for avfotografering av alle museets faner, da den likevel ikke kunne brukes pga besøksbegrensinger / pandemien. Foto: Kristin Gaukstad / Oslo Museum

objekter som miljøskapende elementer i kommunale etater, departement eller utleielokaler, etter vurdering av lokalenes sikkerhet. Museet tar en årlig avgift for deponerte gjenstander, og låntager må bekoste forsikring og eventuell konservering av objektene.

I 2021 hadde museet totalt 241 deponerte objekter i andre institusjoner, blant annet Gamle Logen, Høyesterett og Ladegården. Det er færre enn for 2020 (268 deponerte objekter) da vi har fått objekter retur både fra Tinghuset og Forsvarsmuseet, samt ryddet opp i noen gamle kontrakter.

Utlån til andre museer:

Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm, Clark Art Institute, Williamstown, MA, USA og KODE Kunstmuseum og komponisthjem: Visions of Norway: OB.00528, portrett av Nikolai Astrup, malt av Henrik Lund, olje på lerret.

Skagens Kunstmuseer og Den Hirschsprungske Samling, Danmark: Engelsk Kys. Syge piger i nordisk kunst: OB.09118, Piger i haven, malt av Ole Henrik Benedictus Olrik, olje på lerret OB.01088, Stortings Plass, malt av Frits Thaulow, olje på lerret

Perspektivet museum, Tromsø: Sara og friheten: OB.09160, portrett Pauline Margrethe Hall, malt av Sara Fabricius, olje på papp

Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm: Ett eget rum- Konsthänsrollen under det sena 1800-talet: OB.00498, Portrett av Kitty Kielland, malt av Harriet Backer, olje på lerret OB.00775, Selvportrett Asta Nørregaard, olje på lerret

Kulturhistorisk museum (UiO), «De Te Fabula Narratur» (Det er deg historien handler om), 11.06–31.08.2021 Sølvoopsats OB.11302

Nye innlån i 2022

Til utstillingen Byblikk. Oslo i kunsten fra slutten av 1600-tallet til i dag har vi fått låne følgende malerier fra Nasjonalmuseet:

NG.M.00543 Jacob Coning: Akershus sett fra Hovedøya, 1699. Olje på lerret.

*NG. M. 01954 Per Krohg: Vika, 1939. Olje på trefiberplate.
NG.M.04460 Reidar Aulie: Kveld i Grønlandsleiret, 1933. Olje på lerret.
NG.M xxxxx Trygve Torkildsen: Vår i Oslo, 1942 (skisse). Olje på lerret.*

Vi har for øvrig langtidslån av en rekke gjenstander i Bymuseet utstilling OsLove. Byhistorie for begynnere fra blant annet Kulturhistorisk Museum, Norsk Folkemuseum, Forsvarsmuseet, Norsk Maritimt Museum, Norsk Skolemuseum, Norsk Teknisk Museum, Den norske opera m. fl.

Andre sentrale samarbeidsrelasjoner på forvaltningssiden

Vigelandsmuseet

Samarbeid i forbindelse med beredskaps- og evakueringsplaner for samlingene. Bymuseet og Vigelandsmuseet har laget en intensjonsavtale om at de respektive samlingene kan evakueres til de respektive lokaler dersom det skjer en ulykke.

Kollektivtrafikkhistorisk råd

Museet har en representant i styret og bidrar med kunnskap om forvaltning av samlingene

Skøytemuseet

Museet bidrar med kunnskap om samlingsforvaltning og utstillingsproduksjon, gjenstandshåndtering og film/lyd.

Universitet i Oslo

Masterstudenter i museologi – to studenter hospiterte i 3 måneder høsten 2021, og bidro i den store flytteprosessen fra Gjøfjell gård på Nesodden til Vestby.

Annet

- Avtale om gratis levering av foto til lokalhistoriske spalter i Aftenposten og Dagsavisen. Avtalen med Aftenposten omfatter også magasinet Aftenposten Historie. Dette synliggjør museet og samlingene overfor mange brukere.
- Avtale om gratis levering av foto til Oslo byarkiv, Byantikvaren, Oslo Byes Vel, Fortidsminneforeningen avdeling Oslo og Akershus, OBOS (OBOS-bladet) som er blant våre viktigste faglige samarbeidspartnere.
- Gratis foto til byens historielag for å styrke relasjonen mellom museene og historielagene og tilgjengeliggjøre museets billedsamling. Flere av disse har stor aktivitet med utgivelse av medlemsblad, kalendre og årbøker samt jevnlig fotoutstillinger.

Noe av samlingen som ble lagret på Gjøfjell Gård. Foto: Kristin Gaukstad / Oslo Museum

FORVALTNINGEN I TALL FRA 2016 TIL 2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Saker inntaksmøte	60	141	81	61	78	108
Avslag/ videreformidling	10	20	65 enkeltobjekter 8 givere henvist	108 enkeltobjekter 10 givere henvist	105 enkeltobjekter 10 givere henvist	102 enkeltobjekter 26 givere henvist
Tilvekst gjenstand (registrert i Primus inneværende år)	420	1 473 (store serier som leker, serviser og spill)	239 (inkludert revisjon og aksesjon av «funn», ikke registrerte objekter i museets magasiner)	1 716 (inkludert revisjon og aksesjon av «funn», ikke registrerte objekter i museets magasiner)	81 nye inntak, totalt 1327 nye innføringer inkludert revisjon og «funn» av ikke-registrerte objekter i museets magasiner	868 (mange uregistrerte AMO-gjenstander på Frogner og under flytting + tilvekst)
Tilvekst billedkunst (registrert i Primus inneværende år)	17	28	0	246 (inkludert revisjon og aksesjon av «funn», ikke registrerte objekter i museets magasiner)	33	57 (både uregistrerte AMO-gjenstander og nye inntak)
Tilvekst foto	154	567	27	1 241	1194	1.136
Billedkunst totalt	8 126	10 336	10 336	10 581	10 614	*12.000
Gjenstand totalt	21 673	23 146	23 385	25 101	35 000	*35.000
Billedkunst Tilfredsstillende registrert	7 626	8 336	8 354	8 631	8 701	9.580
Gjenstand Tilfredsstillende registrert	16 075	18 781	21 615	23 853	28403	31.545
Gjenstand/billedkunst Publisert	3 013	3 781	5 751	7 001	7 269	8.408
Nykatalogiserte foto	3 401	4 224	4 611	2 824	5268	3.758
Foto publisert på nett Totalt	63 824	65 886	70 847	74 138	79 732	85.753
Bestilling foto	705	672	528	528	531	483
Biblioteket tilvekst; bøker og arkivalia	72	Ikke tall	139	Ikke tall	190	146
Referansespørsmål og brukere biblioteket	253	Ikke tall	190	Ikke tall	123	163

* Som følge av den fortløpende revisjonen av samlingene oppdager vi stadig flere uregistrerte objekter. Tallene med stjerne er derfor anslag på antall i samlingene.

Mål: «Museene formidler kunnskap og opplevelser». (Prop. 1 S 2020–2021)

De lange linjene i Oslos historie, med særlig vekt på nær fortid og samtid, har prioritert i museets formidlingsarbeid. Vi opplever at historier som det knytter seg gjennkjennelse til, har størst interesse hos et bredt publikum. Dette er også en tidsperiode som binder arbeidet ved de fire enhetene som utgjør Oslo Museum sammen. Arbeid med mangfold og inkludering er videreført som et særskilt satsningsområde. Dette handler både om å innlemme nye stemmer i utstillinger og annen formidling, og om samarbeide med og nå ut til nye grupper.

Oslo Museum skal være en arena for livslang læring og opplevelse. I det ligger at vi har tilbud som dekker de fleste faser av livsløpet fra barndom til alderdom, og tilbyr formidling til skoleklasser, voksenopplæringsgrupper, barnefamilier og voksne kulturbrukere. Museet har spesielt tilrettelagte tilbud for personer rammet av demens og andre med behov for tilpassede opplegg. Alle tilbud skal være for alle, men i skal museet ha et bredt tilbud, som kan appellere til byens mangfoldige befolkning.

De siste årene har vi, spesielt på Interkulturelt Museum, forsøkt oss med nye typer aktiviteter og nye samarbeidsrelasjoner for å nå barn og ungdom med minoritetsbakgrunn og foreldrene deres. På Bymuseet og Arbeidermuseet har også tilbud til barnefamilier vært et økt satsningsområde de siste årene, med flere større og mindre arrangementer og aktiviteter, men også utvikling av digitale og analoge tilbud for egenaktivitet. Skolene er en viktig målgruppe på alle arenaer, med tilbud både gjennom og utenfor Den kulturelle skolesekken.

Covid-19 og konsekvenser for museets publikumstilbud

Museet prioriterer vanligvis å ha et bredt og ambisiøst publikumsprogram med til sammen godt over 100 arrangementer og aktiviteter årlig, inkludert museets kjente byvandring. Pandemien og stengte museer i større perioder av 2020 og 2021, samt strenge regler for gjennomføring av arrangementer, gjorde at mye av formidlingsarbeidet måtte legges om og tenkes annerledes. Fysisk oppmøte og analoge fellesopplevelser ble langt på vei erstattet av digitale møteplasser. Det ble også laget nye digitale skoletilbud tilpasset «hjemmeskolen». Museets skoletilbud var nærmest fullbooket på alle arenaer ved nedstengningen. Digital formidling var ikke nytt for oss, men situasjonen krevde likevel nye løsninger som vi har lagt mye arbeid i tillegg har vi etterstrebet å gjennomføre fysiske arrangementer innenfor de til enhver gjeldende smittevernreglene, da vi har opplevd stor interesse for byvandring, seminarer og andre aktiviteter hos publikum.

PUBLIKUMSUTVIKLING

De siste fire årene har Interkulturelt Museum og Arbeidermuseet hatt en positiv utvikling i besøket. På Arbeidermuseet har vi fra og med 2019 utvidet åpningstidene i sommerferien og arrangementstilbudet, og på Interkulturelt Museum har vi arbeidet aktivt med å forankre museet i lokalsamfunnet på Grønland og å utvikle nye familietilbud. Dette kan forklare noe av besøksøkningen her. På Bymuseet (inkludert Teatermuseet) er imidlertid det uorganiserte besøket gått ned, mens skolebesøket og oppslutningen om museets arrangementer har økt noe siden 2017. Nedgangen på Bymuseet kan sannsynligvis knyttes til innføring av inngangsbilletter fra 2018. Det var forventet at dette ville føre til

lavere besøk på Bymuseet, og dermed påvirke det samlede besøkstallet, siden Bymuseet er den mest besøkte arenaen. Samtidig fikk vi med billetter og nye adgangssystemer en mer presis telling av antallet besøkende.

Pandemien har hatt stor betydning for publikumsbesøket. I 2021 måtte alle museer i Oslo holde stengt de første fem månedene av året som følge av myndighetenes restriksjoner. I sum holdt Oslo Museum stengt totalt 168 dager i 2021, mot 126 dager i 2020. I perioden var det ikke mulig å gjennomføre planlagte aktiviteter. Populære arrangementer som Gatelekfestivalen på Grønland og Barnas dag på Frogner måtte avlyses. Etter gjenåpningen i juni kom imidlertid publikum tilbake for fullt, og det ble mulig å gjennomføre flere viktige arrangementer. Her kan Barnas verdensdager på Interkulturelt Museum med 5 500 besøkende nevnes især. I tillegg ble det gjennomført flere vandring, utstillingsåpninger, sommerklubb for ungdom, Førjul på Frogner, boklanseringer m.m. Utstillingen Words på Interkulturelt Museum førte til 19% økning i helgeb besøket de første ukene etter åpning, og utstillingen Byblikk på Bymuseet ble en publikumssuksess etter åpningen i oktober. I tillegg førte innføringen av gratis inngang på Bymuseet hver lørdag til et hopp på 35% økning av lørdagsbesøkende sammenlignet med året før.

Det totale besøket på Oslo Museum viser en økning på 21% sammenlignet med 2020 til tross for lengre perioder med stengte museer sammenlignet med pandemiens første år. Tendensen gjelder alle arenaer, men økningen noe høyere på Interkulturelt Museum (23%). Sammenlignet med 2019 viser statistikken imidlertid en samlet nedgang på 53%, og vi er et godt stykke unna måltallet på 75 000 besøkende.

BESØKSUTVIKLING 2019–2021, FORDELT PÅ ULIKE KATEGORIER BESØKENDE

Oslo Museum	Samlet besøk til museene	Enkeltbesøk voksne	Enkeltbesøk barn/unge	Antall pers. i grupper, voksne	Barn og unge i grupper
2019	71 057	24 978	2 527	20 638	22 914
2020	25 639	10 794	2 473	3 479	5 543
2021	33 126	14 273	5 364	5 631	7 858

BESØK PÅ DE ULIKE ARENAENE 2019–2021

Bymuseet / Teatermuseet	Samlet besøk til museene	Enkeltbesøk voksne	Enkeltbesøk barn/unge	Antall pers. i grupper, voksne	Barn og unge i grupper
2019	36 875	13 871	1 923	9 656	11 425
2020	13 881	5 730	1 198	2 055	2 933
2021	16 277	6 501	1 511	3 060	5 205

Arbeidermuseet	Samlet besøk til museet	Enkeltbesøk voksne	Enkeltbesøk barn/unge	Antall pers. i grupper, voksne	Barn og unge i grupper
2019	14 762	6 062	465	4 299	3 963
2020	4 922	2 658	174	1 025	1 065
2021	5 968	2 751	210	1 544	1 463

Interkulturelt Museum	Samlet besøk til museet	Enkeltbesøk voksne	Enkeltbesøk barn/unge	Antall pers. i grupper, voksne	Barn og unge i grupper
2019	19 420	5 045	139	6 683	7 553
2020	7 051	2 406	1 101	399	1 551
2021	10 910	5 021	3 672	800	1 417

Mrk.: Tallene over inkluderer ikke vandrestillinger, kafebesøk og utleie uten formidling, da dette ikke er tall som kan regnes som museumsbesøk, jf. retningslinjene fra Kulturrådet.

DIGITALT BESØK

Totalt har 31 814 personer benyttet seg av museets digitale formidlingstilbud: strømmede arrangementer, lyd- og netttutstillinger.

I tillegg kommer 154 000 brukere av samlingsformidlingssiden oslobilder.no, og 99 003 unike besøkende til nettsiden oslomuseum.no. Museet har til sammen 61 712 følgere på Facebook

og 19 881 følgere på Instagram. Se også avsnittet om digitale brukere og sosiale medier i Fornyingskapittelet.

FORMIDLINGSTILBUD PÅ STEDENE

BYMUSEET

Bymuseet har en formidlingsprofil rettet mot de lange linjene i Oslos historie, moderne urbanitet og formidling av Frogner hovedgård. Mangfold (kjønn, alder, klasse, kulturelt mangfold, funksjonsevne mm) er et sentralt perspektiv ved utvikling av nye formidlingskonsepter og målgruppetenkning. Museet har et stort nettverk av samarbeidspartnere i ulike miljøer, og er kanskje særlig kjent for sine «Kjenn din by-vandring», der vi sammen med dyktige fagfolk utforsker Oslos historie ute i byrommet.

Museet brukes mye av Oslo-skolen, og i normalår besøker alle Oslos 4.klasser oss gjennom Den kulturelle skolesekken for å bli bedre kjent med byens historie. Museets tilbud til skolene tar utgangspunkt i læreplanene, legger vekt på arbeid med historiske kilder, historiebevissthet, aktivitet og deltagelse.

I 2020 og 2021 har det fysiske formidlingstilbudet vært betydelig redusert på grunn av Covid-19, men vi har produsert nye utstillinger, laget digitale formidlingstilbud til skoler og annet publikum, og gjennomført fysisk formidling innenfor de ramme myndighetene til enhver tid har satt for arrangementsvirksomhet.

NYE UTSTILLINGER I 2021

Byens sykehus. En historisk kommentar til dagens sykehusdebatt i Oslo. Utstillingen gir gjennom et stort fotomateriale innblikk i byens sykehushistorie fra slutten av 1800-tallet til i dag.

Autopoeisis – folkeminner 22.07.2011

– er et ambulerende kunstprosjekt, som tar sikte på å få publikum til å dele og samtale om minner fra attentatdagen i 2011. Utstillingen var et samarbeid med kunstnergruppen Kadha-project, og var en markering av at det var 10 år siden terrorangrepet i Regjeringskvartalet og på utøya.

Tyvetallet. Det moderne Oslo – er en utendørsutstilling (på tunet) som via store foto og kulturhistoriske tekster gir innblikk i Oslo-samfunnet for 100-årsiden, og den stemningen som preget de dynamiske og kontrastfylte 1920-årene.

Byblikk – Oslo i kunsten. Maleritstilling basert på museets omfattende samling av topografiske bilder fra Christiania/Oslo fra slutten av 1600-tallet til i dag. Maleriene gir et innblikk i byens utvikling og historie gjennom 300 år, men reflekterer også endrede kunstneriske uttrykksformer og motivvalg.

FASTE UTSTILLINGER

OsLove. Byhistorie for begynnere. Utstillingen belyser de lange linjene i Oslos historie fra middelalderens bygrunnleggelse til dagen i dag. Ho-

vedtemaer er byens vekst og utvikling og byens historie som innflytter- og innvandrerby. Utstillingen er oppgradert i løpet av 2021, blant annet med en digital installasjon av havneområdet i Christiania i 1798, produsert av Tidvis.

Kjøkkenveien til historien

Utstillingen viser kjøkkenets utvikling fra middelalderen til ca. 1950. «Kjøkkenavdelingen» er siste rest fra den byhistoriske utstillingen som åpnet i 1985, var i sin tid svært nyskapende ved at den satte fokus på hverdagsliv og kvinnehistorie.

Frogner hovedgård. Interiører 1750 – 1900.

Hovedbygningens andre etasje står nærmest uendret etter «nymonteringen» i 1950-årene med historiske interiører, malerier og møbler fra perioden ca.1790-1900. Kulturetaten gjennomfører større vedlikeholdsarbeider på hele anlegget, og kommunen har satt av 34 millioner kr. til oppgraderingen. Det meste går til teknisk vedlikehold og rehabilitering av tak og konstruksjoner. Fram mot 2024 er målet å utvikle nye formidlingskonsepter for å gjøre huset enda mer interessant for publikum.

VIDEREFORTE TEMPORÆR-UTSTILLINGER

Dyr i byen. Kristiania/Oslo som «dyrenes by», ca. 1850-1950 Gjennom et rikt gjenstands- og bildemateriale viser utstillingen

hvordan bysamfunnet gjennom historien har vært preget av samspillet mellom dyr og mennesker. Utstillingen er laget i samarbeid med prof. Liv Emma Thorsen, UiO.

Krig og hverdagsliv. Oslo 1940-1945.

Utstillingen belyser gjennom et bredt kulturhistorisk materiale ulike sider ved hverdagslivet i Oslo under andre verdenskrig og krigen som historisk og menneskelig erfaring. Utstillingen åpnet i 2020 som et bidrag til 75-årsmarkeringen for freden i 1945.

ANDRE UTSTILLINGER

Forelsket og foraktet. Norske kvinner – tyske soldater. Vandreutstilling Utstillingen utforsker fortelsen av etterkrigstidens behandling av «tyskerjentene» og ble vist på Bymuseet fra 2013 til 2016. Den er senere tilrettelagt som vandreutstilling, ved at interesserte museer og beslektede institusjoner kan få tilsendt utstillingens innhold som digitale filer og selv produsere utstillingen tilpasset sine lokaler. I 2021 ble utstillingen vist på Sunnhordalandstunet, og den er planlagt vist på flere av Vest-Agdermuseets arenaer i perioden 2022-2027.

Det var en gang på Vaterland og Grønland. Fotoutstilling i Galleri Oslo fra desember 2020 til april 2021, som viste hovedtrekk ved områdenes historie. Museet bidro med bilder og faglig innhold.

Øverst: Interiør fra Frogner hovedgård. Foto: Rune Thorstein / Oslo Museum

Nederst: Operasjonsstue ved Røde Kors Klinik. Bildet ble vist i utstillingen «Byens sykehus». Foto: A.B. Wise / Oslo Museum

TILBUD TILRETTELAGT FOR BESTEMTE MÅLGRUPPER

BARN OG UNGE: SKOLENE

Den kulturelle skolesekken

«På sporjakt i Oslohistorien» er et fast tilbud til alle elever på 4. trinn. Tilbudet tar utgangspunkt i utstillingen OsLove. Byhistorie for begynnere og kompetansemålene i Fagfornyelsen, og har som mål å gjøre alle barn i Oslo kjent med byens historie og byens museum. På grunn av stor fare for covid-19-smitte i museets trange lokaler, laget museets pedagoger en utendørsvariant/byvandring som et alternativt tilbud i 2021. Formidlingen ble da lagt til Kvadraturen, der elevene kunne utforske historiske bymiljøer fra 1600-tallet til idag. Byvandringvarianten ble godt mottatt av elever og lærere. Totalt deltok 2 5198 elever i dette tilbudet i 2021 (2061 i 2020), 1 554 på byvandringvarianten og 964 på innendørsundervisningen. I normalår (2019) deltar ca. 6635 elever i DKS-tilbudet. Det ble også laget et digitalt alternativ til bruk i skolen. Dette har 564 visninger.

Andre fysiske skoletilbud

Vi har til tilbud til alle til trinn i grunnskolen og til videregående skole til museets utstillinger. Alle tilbudene er forankret i skolens læreplaner, og legger vekt på kunnskap, kilder, refleksjon og deltagelse tilpasset elevenes nivå. I 2021 hadde museet til sammen 7 ulike tilbud i tilknytning til utstillingene på Frogner, og to utendørstilbud i tillegg til byvandringen til 4. trinn. Vi utviklet «Fantastiske Frogner», en lokalhistorisk «utetime» i Frognerparken med kart, poster og valgfri QR-kodet ekstrainfo og en byvandring for videregående skole i Kvadraturen. Nytt under pandemien var et tettere samarbeid med HL-senteret og Jødisk Museum om formidling av Oslos okkupasjonshistorie, demokrati og menneskerettigheter. Skoletilbudene kan tilrettelegges for hørselshemmede og svaksynte, og utstillingerne er tilgjengelige med rullestol.

Til sammen deltok 5 330 elever i Bymuseets pedagogiske virksomhet i 2021.

Digitale skoletilbud

Pandemien har bidratt til at vi har videreutviklet det digitale skoletilbudet. I regi av Bymuseet har vi tilbudt heldigitale tilbud, tilbud som kombinerer digitalt innhold og egenaktivitet utendørs, og digital undervisning, der museumspedagogen deltar i klasseromsundervisning via skjerm. Totalt har vi i 2021 hatt fem digitale tilbud med til sammen 910 visninger. I tillegg kommer den digitale DKS-varianten med 564 visninger.

BARN OG UNGE: FAMILIER

Barnefamilier er en prioritert målgruppe for museet. Digital app - «Bydektektiv» - til den faste utstillingen, egen «barnekrok», flere ting til å ta og kjenne på i utstillingene, rebusløp i utstillingene, høst- og vinterferietilbud, BaBy-sang og BaBy-vandring, samt og flere større familiearrangementer som «Barnas dag på Bymuseet» og juleverkstedet «Førjul på Frogner», har vært viktige strategiske satsninger de siste årene.

I løpet av 2021 fikk vi gjennomført totalt åtte familiearrangementer med til sammen 693 besøkende. Dette inkluderer Babysang, Babyvandring og Førjul på Frogner. Sistnevnte ble på grunn av covid-19 gjennomført i en svært nedskalert form, noe som også gjenspeiles i besøkstallet. 330 personer deltok i arrangementet, vanligvis pleier vi å ha mellom 700 og 800 personer innom. «Barnas dag på Bymuseet» ble flyttet fra vår til sommer, men måtte til slutt avlyses. Mange barnefamilier har i en periode med få andre tilbud benyttet seg av aktivitetsheftene pedagogene har utarbeidet til utstillingene.

VOKSNE KULTURBRUKERE

Omvisninger i utstillingene I høsthalvåret har vi i helgene tilbudt omvisninger i Frogner hovedgård, med deltagerantall tilpasset de gjeldende smitteverntreglene. Vi har også gjennomført «kuratoromvisninger» i den nye utstillingen Byblikk, etter at den åpnet i oktober. Disse omvisningene ble godt mottatt av publikum, med ca. 20 deltakere per omvisning. På grunn av antallsbegrensinger, måtte publikum reservere billett i forkant. I tillegg har vi tilbudt omvisninger i alle våre utstil-

linger for forhåndsbestilte grupper, men etterspørselen i 2021 har vært minimal.

Kjenn din by – fysisk og digitalt

Byvandringprogrammet med tittelen «Kjenn din by» belyser både byhistorie og aktuell byutvikling. Som i 2020 ble Kjenn din by-programmet i 2021 gjennomført både i digital og fysisk form. I vårhalvåret ble fem av seks fysiske vandring avlyst, mens høstens seks vandring ble gjennomført etter planen. Vanligvis er dette et åpent arrangement, der det vare er å møte opp. På grunn av smittevern-restriksjonene måtte vi sette en antallsbegrensning på 100 personer og publikum måtte reservere plass i forkant. Vandringene ble raskt fylt opp, og til sammen 555 personer deltok i årets vandringprogram.

Som en erstatning for de fysiske byvandringene, ble det i vårhalvåret utviklet en digital byvandringvariant; «Kjenn din by på øret». Dette tilbudet består av fire historiske «vandring» støttet av lydfiler, nedlastbare kart og billedserier. 1404 personer har benyttet seg av tilbudet.

Oslohistorieseminar

Oslohistorieseminar har mål om være en årlig møteplass for alle som er interessert i Oslos historie, og er et samarbeid mellom Byantikvaren, Byarkivet og Bymuseet. Årets tema «Det okkuperte Oslo» var videreført fra 2020, da vi ikke fikk gjennomført noe seminar. Seminaret ble avholdt på Oslo Handelsgym, med 156 solgte billetter. Seminaret presenterte ny forskning på andre verdenskrig i Oslo.

SENIORBEFOLKNINGEN

Seniorsegmentet utgjør en av museets prioriterte målgrupper, og vi har et variert tilbud til denne gruppen. Mye av tilbudet er finansiert med prosjektmidler fra Oslo kommune/ Den kulturelle spaserstokken (DKSS). Årets tildeling fra på kr 218 000 fordelt på fire tilbud og 68 arrangementer.

«Møte Med Minner» henvender seg til personer rammet av demens og er godt innarbeidet. 21 grupper har benyttet tilbud på museet i 2021. Museet bidro også med innlegg på

fagseminar (webinar) i regi av Arbeidsutvalget for demenstilbud i museer.

Museet har med midler fra DKSS utviklet flere tilbud til beboere på sykehjem. På grunn av pandemien har disse i liten grad latt seg gjennomføre, og vi har i 2021 utviklet alternative varianter. «Modell av edel årgang», som handler om stil og mote fra tiårene 1950-1970, ble lansert som et digitalt tilbud med tilhørende gjenstandsesker, der beboerne føle på stoffer og andre gjenstander fra tiden. Evalueringen fra brukerne har vært god. Vi har også fått distribuert de historiske fotoutstillingene «Gatelangs» til åtte sykehjem.

Nytt av året var tilbudene «Rusleturer med noko attåt» og «Mobilt Mini-museum». «Rusleturer med noko attåt» ble tilbudt personer med demens på Frogner, Sagene og Grønland. Denne gruppen kan være i god fysisk form og har behov for aktivitet. Totalt har museet hatt ti vandringar. I samarbeid med den digitale utvikleren Tidvis AS og flere andre museer ble det laget et digitalt tilbud som kan driftes uten oppfølging fra museene, «Mobilt Minimuseum». Tilbudet består av temabokser med vaskbare gjenstander, et tekstbanner og en miniprojektor for bilder og film.

ANDRE TILBUD

«Ankomst Oslo» er et undervisningstilbud tilpasset voksne innvandrere som går på kurs i norsk og samfunnsfag. Ekstra midler til mangfoldsarbeid fra Kulturdepartementet har gjort at vi har kunnet tilby dette gratis til målgruppene. På grunn av nedstegning av skoler og museum, har det vært liten etterspørsel etter tilbudet i 2021, og bare fire voksenopplæringsgrupper besøkte oss.

Audioguiden på mange språk

Til bruk i basisutstillingen «Os-Love. Byhistorie for begynnere» har vi audioguiden på åtte språk: norsk, engelsk, tysk, polsk, japansk, somali, punjabi og arabisk.

Ny Oslo-litteratur

Som lett i utviklingen av museet som møteplass, ønsker vi å gjøre Bymuseet til stedet for lansering av ny Oslo-litteratur, med faglig foredrag/samtale, bevertning og boksalg. I 2021 ble det gjennomført fire lanseringer med presentasjoner av nyskrevet oslohistorie: Morten Ole Mørch: Magnus Paulsson, Lars Rode: Myten om murbyen, Audun Engh: Gateavisa og Leif Gjerland: Oslos årringer.

Byjubileene i 2024

I 2017 fastslo bystyret at 2024 skulle være et byjubileumsår, men det er foreløpig ikke opprettet en kommunal jubileumskomiteé eller satt av midler til jubileumstiltak. Imidlertid har foreningen Middelalder-Oslo og Oslo Byes Vel invitert Oslo Museum inn i en styringsgruppe sammen med flere aktører i det frie feltet for å samordne aktiviteter i jubileumsåret, et tilbud museet har takket ja til. Museet har begynt å arbeide med egne planer for jubileumsåret. Vi ser for oss en ny utstilling om Oslo-Christiania-Oslo 1624-1924-2024 på Bymuseet, en utendørsutstilling om Oslo anno 1924, digitale formidlingstilbud og et rikholdig arrangements- og byvandningsprogram, som vi håper kommunen vil støtte opp om i sitt driftstilskudd til museet.

SAMARBEIDSRELASJONER

Bymuseum har en rekke samarbeidspartnere blant kommunale etater, andre museer, bydeler, organisasjoner, private kulturaktører, lag og foreninger. Her nevnes noen av de viktigste:

Byantikvaren, Oslo Byarkiv, Kulturetaten, Senter for fagutvikling og forskning i Sykehjemetaten, Utdanningsetaten, Samferdsel- og bymiljøetaten. Museene i Kvinnenettverket og Herregårdsnett-

AUTOMOBILENS TIDSALDER

I automobilverkstedet på Grev Wedels plass kunne disse kyndige mekanikere fikse de fleste skader på kundenes kjøretøyer. Mellom 1920 og 1925 freddoblet antallet biler seg fra rundt 6700 til over 25 200 på landsbasis. Svært mange av dem gikk i byene, og spesielt Oslo. Behovet for bilverksteder økte tilsvarende. Mekaniske verksteder utgjorde en stor andel av tidens mannsarbeidsplasser. Maskindrener kjøretøyer som bil, tog og trikk krevde spesialister og underleverandører. Dermed økte også etterspillet eller teknisk kyndig arbeidskraft, og lønningene ble høyere.

De første bilene hadde sine svakheter. En av de store forbedringene som kom, var de lukkede karosseriene. De eldre åpne modellene begrenset i praksis bilbruket til sommerhalvåret. Veistandarden var et annet problem. Grusen på vei og gater rivnet opp så mye stov at fossede kjørefrakker og tettstittende hodeplagg var nødvendig ved lengre turer, for eksempel til Grorud eller Bærum. Masseproduksjonen av biler på 20-tallet fikk prisene ned, men bilen var langt fra noe allemansseie.

Fra statlig hold var det skepsis til privatbilen. Den ble, med god grunn, sett som en farlig konkurranse til offentlig drevet kollektivtransport. I 1924 ble alle de private sponningselskapene kjøpt av kommunen og samlet i ett selskap. Et nett av forstadsbaner ble også etablert og lettet arbeidsreisen inn og ut av byen. Hestens dominans i bytrafikken var definitivt over i løpet av 20-tallet.

Foto: Johannes Holmsen / Oslo Museum

om; bymuseet

Et av åtte bilder i stort format med tilhørende informasjon fra utstillingen «Tyvetallet» på tunet til Frogner Hovedgard. Foto: Johannes Holmsen / Oslo Museum.

verket, flere fagmiljøer ved Universitet i Oslo, blant annet Institutt for kulturstudier og orientalske språk og Institutt for arkeologi, konservering og historie. Norges Miljø- og Biovitenskapelige Universitet. Oslo Met med lærerutdanningen og helsefagutdanningen. Arkitekt-høgskolen i Oslo. Andre museer: Norsk Folkemuseum, Norsk Teknisk Museum, Nasjonalmuseet for kunst, design og arkitektur, Kulturetaten/Oslo Ladegård, Oslo Skolemuseum, Sporveishistorisk Museum, Jødisk Museum, Holocaust-senteret, Akershus Slott, Maritimt Museum, Museene i Akershus, Vestfoldmuseene, Anno Museum, Drammen Museum og Telemark Museum. Andre viktige partnere er lokale lag og foreninger som Fortidsminneforeningen Oslo-Akershus, Oslo Byes Vel, Fellerrådet for lokalhistorielagene i Oslo, og en rekke lokallag av dem. Oslo Elveforum, Oslo Husflidslag, Roseforeningen og Brigademusikken var også del av vårt nettverk gjennom 2021. Som tidligere år har vi hatt opplæring for Oslo Guideforening i Oslohistorie og tale- og presentasjonsteknikk. Andre private er Tidvis AS, med ekspertise

på digitale formidlingsløsninger. Vi etablerte også samarbeid med organisasjonen Pride Art om samarbeid i forbindelse med markeringen av Nasjonalt Skeivt kulturår. I tillegg samarbeider vi med ulike kulturarbeidere som bidrar med kompetanse eller kreative innspill innenfor sine fagfelt.

ANDRE PUBLIKUMS-TILBUD PÅ BYMUSEET

Museumsbutikk

Butikken på Bymuseet har vært i drift siden 2009 og tilbyr kunsthåndverk, smykker, tekstiler, leker av god kvalitet, samt byens største utvalg av Oslo-litteratur. Butikken ble oppgradert og utvidet i 2020. På tross av lengre periode med stengte museer viser resultatet av omsetningen fra butikkene på Bymuseet og Arbeidermuseet en samlet økning i omsetning på 17% sammenlignet med 2020.

Kafe Mathia

Kafe Mathia er en viktig del av publikumstilbudet på Bymuseet, selv om den ikke driftes av oss. Håkon

Dælie driver både kafeen og Herregårdskroen, og leier lokalene direkte av Oslo kommune. Museet har et godt samarbeid med kafeen.

Utleie

Siden 2016 har Frogner Hovedgård gjennomgått nødvendige utbedringer. Dette har ført til at det ikke har vært mulig å ta fullt ut utleiepotensialet de siste årene. De siste store utbedringene ble ferdigstilt i 2020, og det lå an til økt utleievirksomhet med nye og oppdaterte lokaler. Dessverre har Covid-19 ført til kraftig reduksjon i utleie som følge av myndighetenes restriksjoner, primært i 2020 og første halvdel av 2021. I 2021 ble det gjennomført 65 arrangementer på Bymuseet, og av disse vil vi særlig trekke fram samarbeidet med Oslo Kammermusikkfestival og fem konserter i samarbeid med andre eksterne arrangører som særlig vellykket.

Totalt 45 selskaper og utleiearrangementer ble avlyst eller flyttet på grunn av Covid-19. Dette har påvirket det økonomiske resultatet.

Fra utstillingen «OsLove - byhistorie for begynnere». Foto: Rune Thorstein / Oslo Museum

TEATERMUSEET

Teatermuseet skal være en møteplass for publikumsgrupper som er interessert i Oslos teater- og scenekunsthistorie. Kjernen i Teatermuseets tilbud er utstillinger, skoletilbud og arrangementer. I gjennomføringen av publikumsprogrammet og undervisningstilbudet har museet samarbeidet med Det Norske Teatret, UNIMA Norge, Sceneweb og Danseinformasjonen. Dette har brakt nye brukergrupper til huset, eksempelvis avgangsstudentene fra danselinjen ved Høyskolen Kristiania. Vi har også god dialog med Nasjonalbiblioteket, som forvalter og formidler et stort teater- og scenekunsthistorisk materiale, Teatermuseets venneforening og frittstående teatervitere. Teatermuseet har bidratt med scenekunsthistoriske tilbud i flere av Bymuseets, Arbeidermuseets og Interkulturelt museums programtilbud og styrket det tverrfaglige arbeidet på Oslo Museum.

UTSTILLINGER

«Forvandlingens kunst» – åpnet februar 2020.

«Forvandlingens kunst» er museets basisutstilling. Begrepet «forvandling» – som er grunnleggende for teaterkunsten – står sentralt, og utstillingen viser fagfelt og virkemidler som inngår i en teaterproduksjon. Unike objekter fra 1700-tallet til vår egen tid fra museets samling er stilt ut, og kostymer og scenografimodeler utgjør utstillingens høydepunkter.

«Bak kulissene», «Teaterglimt» og «Diva» - nettutstillinger

Som ledd i arbeidet med å ha et publikumstilbud under nedstengninger ble det i 2020 laget to nye nettutstillinger i form av tekst og foto, som belyser henholdsvis livet bak scenen og glimt fra Oslos teaterhistorie. Disse vises fortsatt. I tillegg ble det i 2021 laget en digital versjon av fotoutstillingen «Diva – kvinner på scenen, som museet viste for noen år siden.

Temaer fra Oslos teaterhistorie formidles også i flere av Bymuseets utstillinger, blant annet «OsLove. Byhistorie for begynnere», «Krig og hverdagsliv» og «Byblikk. Oslo i kunsten».

SKOLETILBUD

Teatermuseet har de siste årene arbeidet målrettet med å fornye skoletilbudet, og tilbyr fem opplegg rettet mot skolens ulike trinn:

- «Forvandlingens kunst», dramapedagogisk tilbud i tre varianter, rettet mot 1-4.trinn, 5.-7.trinn og 8.-10.trinn.
- «Mysteriet Vildanden» rettet mot 10.trinn og VG3. Dramapedagogisk forløp som utforsker handlingen i

Henrik Ibsen sitt stykke «Vildanden». Samarbeid med Det Norske Teatret som har vist forestillingen «Vildanda», og Den Kulturelle Skolesekken.

- «Forvandlingens kunst», omvisning rettet mot VGS og høyere utdanning.
 - «En språkpolitisk teatervandring». Utendørs byvandring i sentrum rettet mot ungdomsskole, videregående skole og studenter.
 - «Forvandlingens kunst» for barnehage, pilottilbud
- Totalt deltok 647 elever i Teatermuseets undervisningstilbud i 2021, 322 av disse var gjennom Den kulturelle skolesekken.

Digitalt formidlingstilbud til barn

Museet utviklet i 2020 et digitalt tilbud rettet mot barnefamilier, barnehage og 1.-4. trinn, «Spill dukketeater», som viser hvordan teaterdukker kan lages, og hvordan barn kan utforske dukkenes muligheter i spill. Dette har vært videreført i 2021. Tilbudet har hatt 253 unike brukere.

Voksne kulturbrukere

Teatermuseets har satsset på et variert og utprøvende arrangementsprogram med fokus på samarbeid og nettverksutvikling. Hovedmålgruppen for programmet er teaterinteresserte voksne kulturbrukere. I vårsemesteret ble det ikke gjennomført noen fysiske arrangementer på grunn av smittevernrestriksjonene, mens høsten ble gjennomført på en noe mer normal måte med foredrag og omvisninger.

Fra programmet i 2021 sto blant annet:

- Kjenn din by: Teaterslag og pipekonserter. 31.august. Antall: 60

- Filmvisning og årsmøte. Samarbeid med venneforeningen. 7.september. Antall: 25
 - Foredrag: Andreas Diesen. I samarbeid med venneforeningen. 11.oktober. Antall: 40
 - Foredrag: Sverre Ankel Ousdal. I samarbeid med venneforeningen. 29.november. Antall: 73
 - Kuratoromvisning: Forvandlingens kunst. 24.oktober. Antall: 10
 - Markering av danserinnen Fernanda Sparre Smith sin 100 årsdag. 25.august. Lukket arrangement i samarbeid med Danseinformasjonen. Antall: 37
- Digitale formidlingstilbud
- På grunn av pandemien ble store deler av Teatermuseets program gjennomført digitalt:
- Kjenn din by – på øret. «Teaterliv i hovedstaden». Digital lydfil, se Kjenn din by under Bymuseet.
 - Live streaming: «Når teater blir farlig». Samtale med Pia Maria Roll og Haakon Bekeng-Flemmen. 22.april
 - Live streaming: Samtale: «Hvem eier kunsten». Samarbeid med Heddagene 2021. Sendt fra Dramatikkens Hus. 8.juni
- Nye perspektiver på teaterhistorien. Det er startet opp internt samarbeid med Interkulturelt Museum om seminarrekken «Dekoloniser teaterhistorien», som belyser ikke-vestlige scenekunsttradisjoner utover deres påvirkning på europeisk teater. Prosjektet er støttet av Norsk Kulturråd.

Høsten 2021 ble følgende seminarer gjennomført:

- “Assuming the Centrality of an Africana Cosmos – Beyond Coloniality”, med Thomas Talawa Prestø. 26.august. Antall: 44

- «Når rituelle praksiser møter europeisk teaterinnflytelse», Rania Broud. 7.oktober. Antall: 8
- «The perimeter of contemporary theatre praxis in India» med Nilu Kamaluddin
- «Re-imagining Fanon: Black Skin, White Masks as theatre performance med Deise Nunes.» 9.desember. Antall: 12

Andre forhold

Teatermuseet skulle sommeren 2021 ha vist utstillingen med dukker etter den tsjekkiske dukkemakeren Karel Hlavaty, og gjennomført et tilhørende program. Grunnet COVID-19 ble dette utsatt til sommeren 2022. Utstillingen

vises som en del av den internasjonale figurteaterfestivalen Go Figure!, og blir laget i samarbeid med UNIMA Norge.

I forbindelse med den planlagte utstillingen tok museet imot en større gavehenvendelse fra Hlavatys enke, Nina Martins, bestående av dukker, masker og skisser etter kunstneren. Inkludert i denne gaven var en versjon av dukken Titten Tei.

Nettverksbygging mot profesjonsteatrene, danseorganisasjonene og det frie feltet har vært et prioritert satsningsområde. Dette har resultert i planlagt utstillingssamarbeid, faglige foredrag og paneldebatter. Teatermuseet har

også bidratt til familietilbud basert på dramapedagogiske virkemidler og fornyet og utvidet sitt formidlings-tilbud til nye målgrupper. Slik har museet nådd et nytt og større publikum, og lagt grunnlag for et åpnere og mer samarbeidende museum.

Teatermuseets venner

Venneforeningen har også høsten 2021 tatt medansvar for publikumsprogrammet. Styret bestod av Brit Elisabeth Haagensli, Bent Kvalvik, Tone Hoemsnes, Tone Tøstie og med Dag Vågsås som styrets leder.

Fra «Forvandlings kunst», Teatermuseets basisutstilling. Foto: Rune Thorstein / Oslo Museum

ARBEIDERMUSEET

Etter åtte års drift opplever vi at kjennskapen til Arbeidermuseet øker, og at flere besøker tilbudene våre ved Akerselva. Fra 2018 overtok Oslo Museum også ansvaret for å drifte kulturkafeen Hønselovisas hus, som vi opplever som et viktig tilskudd til Arbeidermuseet og en arena med et stort formidlingspotensial. Vi samarbeider med «Anne på landet» om driften av huset. De er ansvarlige for serveringen, mens vi samarbeider om arrangementer og formidlingstilbud. Arbeidermuseet har holdt stengt fem måneder i 2021 som følge av pandemien, mens Hønselovisas hus har holdt åpent store deler av året i samsvar med de til enhver tid gjeldende smittevernbestemmelsene.

UTSTILLINGER

Det ble ikke åpnet noen ny utstilling på Arbeidermuseet i 2021, men følgende utstillinger ble videreført:

«Fabrikkjenter og industriherrer. Historier fra Akerselva» Fast utstilling Utstillingen åpnet i 2013 og belyser den industrielle revolusjon og tekstilindustriens teknologi og sosialhistorie med utgangspunkt i pionerbedriftene på Sagene og i Nydalen fra 1840-tallet.

Mitt barndomshjem i Markveien 20. Fast miniatyrtstilling Grünerløkka-gutten Gunnar Gloslie, født i Markveien 20 i 1924, har som pensjonist snekret en liten modell av barndomshjemmet på Grünerløkka.

Modellen er supplert med utfyllende tekster med minner fra oppveksten.

«Arbeiderstrøk» – temporærutstilling Mange kunstnere har latt seg fascinere av byens arbeiderstrøk og i Bymuseets samling finnes en rekke malerier fra ca. 1840-1940 som viser disse byområdene. Med utgangspunkt i utstillingen diskuterer vi også samtidens byutvikling og boligpolitikk.

Museumsleiligheten i Sagveien 8, Brenna

Museumsleiligheten i den gamle arbeiderboligen i Sagveien 8 er en viktig del av Arbeidermuseets formidling. Leiligheten er på ett rom og kjøkken og møblert slik den kunne ha vært rundt ca. 1920.

UNDERVISNINGSTILBUD

Arbeidermuseets undervisningstilbud er rettet mot barnehager, barnetrinnet, ungdomstrinnet, VGS og voksenopplæringen. 1210 elever har deltatt i tilbudene i 2021, en liten økning fra 2020 (971 elever) I 2019 var tallet 3899 elever. Tilbudene er forankret i fagfornyelsen, og har blant annet fokus på den industrielle revolusjon, norsk sosial- og bolighistorie, politisk historie og litteraturhistorie.

Museet fikk støtte fra Kulturretatens ordning «kunst og kultur i barnehager» til «Hesten Hallvard og vernet i elva», et tilbud som ble gjort i samarbeid med kafédriveren Anne på landet, og som kombinerte fortelling, aktivitet og smaksopplevelser.

Fra «Brenna», museets arbeiderleilighet i Sagveien 8. Foto: Rune Thorstein / Oslo Museum

Arbeidermuseet fikk også støtte fra Den kulturelle skolesekken til tilbudet «Vannet i elva», som er beregnet på barnetrinnet, og som tilpasses elevenes alder ved gjennomføringen. Utforskning og fortellinger fra barn og voksnes (arbeids)hverdag står sentralt.

I 2020 og 2021 ble det utviklet uten-dørstilbud som skolene kunne gjennomføre på egenhånd, eller med en kort introduksjon fra formidler. Fem poster henger i nærmiljøet, og elevene får med seg et kart og svarark..

Digitale læringsressurser og digital formidling

For ungdomsskoleklasser har vi ressurser på nett til forarbeid og etterarbeid når de er tilbake i klasserommet. Arbeidermuseet tilbyr også læringsressurser på nett til for- og etterarbeid for elever på videregående skole via ndla.no, og har utviklet seks digitale formidlingstilbud rettet mot øvre del av barnetrinnet og ungdomstrinnet.

PROGRAM OG ARRANGEMENTER

Faste omvisninger: Sagenevandring

Hver lørdag og søndag tilbyr museet minivandring i museets nærområde. Vandringene går fra museet i Sagveien 28 til Hønselovisas hus – og inkluderer så et besøk inne i arbeiderleiligheten, «Brenna», i Sagveien 8. I perioder under pandemien i 2021, har leiligheten (20 m²) av smittevernhen-syn, vært stengt for publikumsbesøk.

Familietilbud

Første lørdag i måneden tilbys det familiearrangement på Arbeidermuseet med tema «bakgårdslek». Tilbudet knytter seg til et fast arrangement på Lilleborg torg med prosjektet 8.2, (initiert av eiendomsfirmaet Placht.) Man kan kjøre hest og vogn fra Lilleborg til Hønselovisas hus for så å vandre over Beierbrua til Arbeidermuseets utstillingslokale. I bakgården får barna leke som man gjorde «i gamle dager». På grunn av pandemien var tilbudet i 2021 begrenset, men ble gjennomført åtte lørdager.

Ved Akerselva

Arbeidermuseet samarbeider med Norsk Teknisk Museum, Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek, Oslo

kommune ved bydel Sagene- og Kulturetaten ved Byarkivet, LO i Oslo - og Sagene Torshov historielag. Sammen fokuserer vi på å løfte fram Akerselvas industri- og arbeiderhistorie. Noen av partene lager blant annet et felles program hver vår og høst, som annonseres under vignetten «Ved Akerselva».

Arrangementene som var planlagt våren 2021 ble avlyst – i hht. retningslinjer vedr. covid-19. Høsten 2021, derimot – var det en situasjon som tillot at arrangementer kunne gjennomføres. Påmelding via Ticketco – max antall på 100:

Søndag 5. sept. Akerselvamara-

ton: Nederst i ælva. (Samarbeid med Bydel Sagene og NTM)
Fredag 17. sept. Kulturnatt i Sagveien (4 del-program, hver hele time)
Onsdag 13. oktober: Sett fra Østkanten. Litterær byvandring (Samarbeid med LO i Oslo)
Onsdag 20. oktober: Fantastiske Sagene. Byvandring (Samarbeid med Byantikvaren)

Maries tur – torsdager kl 12

- byvandring på Sagene
Arbeidermuseet arrangerer åpne, faste byvandring fra Hønselovisas hus, kalt Maries tur, i samarbeid med Sagene Torshov Historielag. Ny veiviser og nytt tema hver gang. Utgikk fra vårprogrammet på grunn av pandemien, men kunne gjennomføres i perioden 2. september – til 28. oktober (påmelding og begrenset antall.)
Maries tur ble i 2021 arrangert 9 ganger med et samlet publikum på 191 deltakere

Seniortilbud

Museets seniortilbud i regi av Den kulturelle spaserstokken ble avlyst på grunn av pandemien.

SAMARBEID OG NETT-VERKSPROSJEKTER

Arbeidermuseet deltar i Museumsnettverk for arbeiderhistorie og Museumsnettverk for industrihistorie, der det har vært arbeidet fram en søknad til Kulturrådet med tema «Bærekraft og industri-narrativer». Søknaden ble innvilget, og Arbeidermuseet deltar med et todelt oppdrag: Del 1 utgjør et

forskningsprosjekt om avindustrialiseringen av tekstilindustrien langs Akerselva, og del 2 gjelder et digitalt undervisningstilbud for 8. trinn utført i samarbeid med Tekstmuseet i Salhus.

Arrangementet Svindel og svik – om arbeidsliv og sosial dumping – er et samarbeid med LO i Oslo og Fellesforbundet Avd. 600 Bygningsarbeidernes fagforening. Gjennomføringen er blitt utsatt to ganger, men planlegges gjennomført når et større antall publikum kan samles igjen i 2022.

Samarbeidet om «Prindsens historie» i Storgata 36 – søkes gjenopptatt i 2022 etter et stille år i 2021. Sammen med historiker fra Byarkivet og tekstilkunstner og leietaker av Veveriet på Prindsen, ønsker Arbeidermuseet å få utarbeidet et konsept for historieformidling inne på anlegget.

Skilting langs Akerselva: Etter henvendelse fra Bymiljøetaten leverte Arbeidermuseet og Norsk Teknisk Museum skilttekster til langs hele Akerselva. Skiltene ble satt opp i løpet av 2021. Dette styrker formidlingen av kulturmiljøet langs Akerselva.

Sagene bevaringsområde

Sagveien 24 – Lohrbauers villa – har blitt gjenstand for lokalt engasjement hvor Arbeidermuseet bidrar. I 2021 mistet eiendommen adresse Sagveien 24, og fikk i stedet Våghalsen-adresser (gangvei). Navneendringen – samt planer om nybygg i villaens hage har medført stort engasjement. Saken har medført flere medieoppslag, møter med lokale beboere, henvendelser fra og til lokale politikere – og positive møter med lokale politikere - og med varaordfører

Sagene festdrakt

Arbeidermuseet har samarbeidet med initiativtakerne til «Sagene festdrakt», ved å dele kulturhistorisk kunnskap og gi arena til utstilling av prototypen av drakten. Norsk Teknisk Museum har sponset stoffer til skjorter. Stoffene er kopier av Hjulaprodukter. Prototyper av festdrakten ble stilt ut på Arbeidermuseeti tre helger i høst. Dette sikret oppmerksomhet og ga rom for dialog med publikum.

Sagene Litteraturfestival ble arrangert i september d.å. i samarbeid med Sagene bokhandel, Deichmans filialer i museets nærområde. Arbeidermuseet bidro med Litteratur-elvevandring hvor på arbeider- og industrihistorie møte forfattere og musikk på utvalgte stopp.

Museumsbutikk

I 2020 etablerte vi museumsbutikk på Arbeidermuseet. Butikken tar utgangspunkt i bygningens historie som apotek, og dette avspeiles også i vareutvalget. Med en lengre periode med stengt museum, har vi ikke fått tatt ut butik-

kens fulle potensiale i 2021, og er spent på utviklingen i 2022. Samlet viser butikken her og på Bymuseet en samlet omsetningsøkning på 17% fra 2020.

Fra Arbeidermuseets faste utstilling. Foto: Rune Thorstein / Oslo Museum

INTERKULTURELT MUSEUM

Interkulturelt Museum diskuterer globale problemstillinger fra et lokalt ståsted. I 2021 har vi arbeidet videre med å forankre museet bredere i lokalmiljøet på Grønland ved å utvikle museets publikumsprogram, nettverk og samarbeidspartnere. I tillegg har nye utstillinger, utvikling av nye prosjekter og gjennomføring av tilbud til barn og unge hatt høy prioritet. Et av årets høydepunkter var «sommerklubben» som ble gjennomført i juli, som et tilbud til bydelens barn og unge i en tid med få andre aktiviteter for denne gruppen. Museet innehar høy kompetanse på medvirknings- og inkluderingsarbeid og mottar mange henvendelser fra ulike miljøer om samarbeid, kunnskaps- og erfaringsdeling.

NYE UTSTILLINGER

Damn. This neighbourhood is Changing (Digital og fysisk utstilling 18.februar 2021-12.juni 2021)
Fotograf Ric Francis

Digital og fysisk fotodokumentarisk utstilling om gentrifisering på Grønland og Tøyen sett med lokalbefolkningens øyne. Utstillingen viste også innholdet i avisen 10 undersøkelser: Damn. This neighbourhood is changing som ble utgitt av kunst- og kulturprodusenten TrAP (Transcultural Arts Production), prosjektet Sisters in Action, et samarbeid mellom Forandringshusets gruppe

United Sisters, MMW Arkitekter og kunster Helene Duckert om jenters plass i byrommet på Grønland, og Hilde Maiseys videoverk Grønlandsleiret (2012) fra museets samling.

Utstillingen ble åpnet med livestreaming av samtale mellom fotograf Ric Francis og kurator Annelise Rosemary Bothner-By på Facebook 18. februar, samt lansering av en digital utstilling på Facebook 18.februar 2021 og hadde 3900 seere. Nettutstillingen hadde 582 unike visninger. Stengning av museet pga smittevernrestriksjoner førte til at utstillingen først fikk åpne for besøk i slutten av mai 2021.

Utstillingen er støttet av Fritt Ord.

Freddy Frisør (Gateutstilling 13.April-20.sept/ digital utstilling fra oktober)
Fotograf Ric Francis

Gateutstilling og digital utstilling om frisør Freddy Larssen som i 50 år har drevet frisørsalong på Grønland. Den digitale utstilling ble lansert i forbindelse med at Freddy Frisør fikk kongens fortjenestemedalje.

Words (gateutstilling fra 17. April -3.mai. Utstilling på museet fra 11. juni – 19.september)
Liam Monzer Alzafari

Fra årets «Sommerklubb på Grønland». Foto: Sissel Ødegård / Oslo Museum

Alzafari har valgt ut ti ord som beskriver særegne former for kjærlighet på arabisk. Disse ble kalligrafisk fremstilt på neonskilt, som først hang ute på ulike adresser over helebyen, og deretter ble samlet i en utstilling på Interkulturelt Museum. I tilknytning til prosjektet ble det gjennomført kunstnerverksted og sommerjobb for ungdom, nabolagsaktiviteter og flere arrangementer. Sommerjobb for ungdom varte i to uker og resulterte i en installasjon som inngikk i arrangementet «Hele Oslo-fjorden danser» 21 og 22. august.

Good Mourning – 10 år etter 22. juli

(Åpent publikumsverksted i perioden 22.juni-22.juli. Utstilling 9.september – 10.oktober, Interkulturelt Museum og Vaterland Skatepark) RAI (Rafiki Arts Initiativ) ledet av Nicole Rafiki.

10 år etter terrorhendelsene i Oslo og på Utøya 22. juli 2011 samlet profesjonelle kunstnere, ungdom og publikum seg for å utforske og bearbeide sorg gjennom kunst. Resultatet ble vist på museet og i et stort utendørs veggmaleri. Prosjektet var et samarbeid mellom RAI (Rafiki Arts Initiativ), JOY (Joint Organisation for Youth), Interkulturelt Museum, UKS og Bydel Gamle Oslo. Verkstedene ble ledet av RAIs kunstnere Lidiya Solomon, Marie Cole, Anas Salameh, Khalid Shatta, Dariusz Wojdyga og Nicole Rafiki.

Grøntland

(Gateutstilling Olafiagangen 24.juni-20. juli. Grønlandsleieret fra 19.september) Fotoutstilling

Ungdom fra Grønland Ungdomsklubb har i samarbeid med kunstner Nicole Rafiki iscenesatt bydelen og skapt visuelle fortellinger om hva som er «Typisk Grønland?».

FAST UTSTILLING

Typisk dem

I utstillingen «Typisk Dem» blir du gjennom humor, konseptkunst og interaktivitet oppfordret til å dele fordommene dine. Personlige erfaringer fra publikum er en viktig del av den store installasjonen «The anatomy of prejudice». Den kunstneriske innsamlingen av fordommer aktualiserer utstillingen og utfor-

drer publikum til å tenke over hvorfor man plasserer folk i bås og hvilke konsekvenser det kan få for folk rundt oss.

SKOLETILBUD OG ANNEN FORMIDLING

Interkulturelt Museum tilbyr flere ulike formidlingsopplegg til skolene og alle er gratis for elever tilknyttet Osloskolen. Tilbudene oppfyller flere læreplanmål, særlig innen samfunnsfag, religionsundervisning og historie, og det er først og fremst ungdomstrinn, videregående skole, voksenopplæring, studenter og folkehøgskoler som benytter tilbudene.

- Det interaktive formidlingstilbudet til utstillingen «Typisk dem» er fortsatt populært og har i 2021 hatt 45 skoleklasser med over 800 elever på omvisning.
- Byvandring på Grønland har økt i popularitet siden i fjor med 243 skoleelever på vandring. Elevene fordeler seg jevnt på de to rutene «Grønland for grønnskollinger» og «Tøyengata forever».
- Det ble i forbindelse med pandemien også laget ett nytt undervisningsopplegg elevene kunne gjøre uten formidler, «Utendørs orientering på Grønland». Denne rebusen ble godt mottatt, og 837 elever har deltatt i dette tilbudet.

Totalt skolebesøk i 2021 er 2025 elever. Besøktallet er altså doblet så høyt i 2020 (1258 elever).

Seniortilbud

37 personer har benyttet tilbudet Rusletur på Grønland med Den kulturelle spaserstokken.

Annen formidling

Fire voksen-grupper har deltatt på omvisning i «Typisk dem», og det har vært tre grupper på byvandring. Det har også vært to omvisninger i Tøyenleiligheten og ett foredrag.

ARRANGEMENTER

Interkulturelt Museum har til tross for flere nedstenginger fått gjennomført de fleste av de større årlige arrangementene som samler mange unge og gamle kulturbrukere. Sommerklubben som ble arrangert for som et koronatiltak

rettet mot barn og unge i nabolaget ble også videreført siden pandemien fortsatte å sette begrensninger for aktiviteter og reisevirksomhet.

Arrangementene har vært utviklet i samarbeid med ulike foreninger, organisasjoner og institusjoner/fagmiljøer i Grønlandsområdet. Mange av aktivitetene har festivalkarakter og fyller huset og bakgården med liv og røre. Disse storarrangementene er populære blant publikum. Med ekstra midler fra Kulturdepartementet til arbeid for fattigdomsbekjempelse, inkludering og kulturelt mangfold har arrangementene vært gratis og tilgjengelige for alle.

Hele Oslofjorden danser – en reise gjennom Gamle Oslo, 21-22 august
Hele Oslofjorden danser var danseteateret Panta Reis nye satsing der fjorden iscenesettes gjennom en rekke dansevandring. Samarbeid mellom kunstneren Liam Alzafaris, Pantarei og museet.

Oslo Afro Arts Festival i bakgården, 26-29 august

For tredje året ble Oslo Afro Arts Festivals familiedag arrangert i bakgården med 700 besøkende som feiret kunst og musikk med opprinnelse i afrikansk tradisjon og kultur. I bakgården var det matboder, og markedsboder med salg av kunsthåndverk og klær.

Sahra. Electronic night at the museum /Oslo Kulturnatt, 17.september
Elektronika-konsert i forbindelse med utstillingen Words med Milad Khawam, Nemanja a o og Nasim Iranpour Mashak (aka DJ Deava). Inngikk i Oslo Kulturnatt.

Barnas Verdensdager, 23-24 oktober
Barnas Verdensdager er en del av musikkfestivalen Oslo World. Tøyenbekken 5 fylles med kunstnerverksteder, dans og musikk fra alle verdenshjørner. 4500 barn og voksne deltok på festivalen.

Grønland Gatelekfestival 2021

Dette arrangementet, som arrangeres hver vår, måtte i år utgå på grunn av strenge smittevernregler på gjennomføringstidspunktet.

Sommerklubb på Grønland

2021 (22. juni-29. juli)

For andre sommeren på rad holdt museet stengt for organisert besøk i ukedagene og åpnet sommerklubb i samarbeid med ungdomsklubben Joy-Joint organization for Youth. Aktivitetene ble utviklet sammen med lokale kunstnere og kulturarbeidere. Inntil 80 barn deltok på klubben hver dag, og de kunne være med på en rekke aktiviteter: bydelsdans med Victor og Martine fra Pantarei Danseteater, kunstverksted under ledelse av kunstnergruppen RAI-Rafiki Arts Initiative, trommekurs med Kouame Sereba, og meksikansk maskekurs med Jonas Roman Cadena. I tillegg ble det konstruert bilbane med Julian Eriksen, og kunstneren Hanna Høiness gjentok sitt syverksted fra året før. Det samme gjorde Yamana boats som i år bygget en kano. Vi samarbeidet med bydelen om matserveringen: det var et lite måltid og is hver dag. 40 ungdommer fikk sommerjobb som aktivitetsledere. De ledet aktiviteter, grillen og veiledet, er gode forbilder for de mindre barna.

Ordfører Marianne Borgen besøkte oss på sommerklubbens siste dag; ungdommene viste henne rundt. Det var i år 1350 besøkende på sommerklubben.

Nabolagskafé

Annenhver søndag inviterer vi nærmiljøet til Nabolagskafé, som er et samarbeid med Kvinner i Bevegelse, et initiativ ledet av Rachida Aghbal. Annenhver søndag, når smittevernreglene har gitt rom for det, har hun invitert voksne med barn til museet til å gjøre aktiviteter. Det har også vært mulig å ta med ødelagte klær til reparasjon, da Relove og Hanna Høiness har tatt med seg symaskinene hit disse søndagene. Nabolagskafeen vil fortsette med sitt tilbud i 2022.

ANDRE PROSJEKTER

IKM - Grønlands bankende hjerte

Som en del av IKM sin nærmiljøsatsing, gjennomførte vi i 2019 pilotprosjektet «IKM - Grønlands bankende hjerte». Målet var å undersøke hvordan vi kunne videreutvikle IKM som museum og

møtested i bydelen, og pilotprosjektet konkluderte med at det var behov for flere fysiske oppgraderinger og tilpasninger for at huset skulle fungere godt som et «moderne» museum.

I 2020 og 2021 har vi arbeidet med å forankre prosjektet hos kommunen som eier bygningen, og vi har arbeidet med finansieringen av prosjektet. Museet har fått midler fra Sparebankstiftelsen og Oslo kommune til å gjennomføre en omfattende oppgradering av bygningen, og prosjektet går nå inn i en ny fase. Oppgraderingen av huset vil gjøre Interkulturelt Museum mer synlig og tilgjengelig, lokalene mer moderne og brukervennlige, og åpne opp for nye samarbeidsprosjekter og styrke relasjonen til nærmiljøet ytterligere. Prosjektets fase del 2 består av følgende tiltak:

- Forbedring av fysisk synlighet og tilgjengelighet
- Tilrettelegging og oppgradering av lokaler og innredning

Fra utstillingen «Words». Foto: Rune Thorstein / Oslo Museum

- Styrking av samarbeidet med andre aktører i bydelen
 - Videre utvikling av aktivitetstilbudet for barn og unge
- Prosjektet fortsetter i 2022.

13 fortellinger fra virkeligheten,

Samtale og filmvisning 20-22. august I filmkurset VOICE på har åtte deltagere mellom 16 og 18 år samarbeidet med billedkunstner Ane Hjort Guttu og filmskaper Brwa Vahabpour. Samtale med utøvere og ungdom om kulturinstitusjonenes involveringstiltak, med representanter fra organisatorer og deltagere i VOICE, Good Mourning og Kunsthall Oslos ungdomssatsning.

Use your heart as a Phone (4. november – 19. desember 2021)

17 kunstnere fra Kunstakademiet, Kunsthøgskolen i Oslo utvikler et kollektivt arbeid der de undersøker kjærlighet og hvordan kan kunsten fungere som uttrykk for kjærlighet.

Future of love. Digitalt arrangement med innlegg og filmvisning, digital utstilling, fra 29.april. Prosjektet er et samarbeid mellom KHiO, Interkulturelt Museum og forskningsgruppen CoFutures ved UiO. Med basis i egne undersøkelser av ulike praksis og opplevelse av kjærlighet i vårt samfunn, har mastestudentene i Design ved KHiO tatt i bruk metoder fra fremtidsforskningsprosjektet CoFutures og presenterer 7 fremtidsscenarier for fremtidens kjærlighetsliv gjennom film. Prosjektet inkluderte et innledningseminar organisert av museet 2 dager i januar, samt jevnlig møtepunkter på Zoom gjennom våren frem til lanseringen i april.

Groklubb Grønland

Samarbeid med Grønland foreldre- og barnegruppe ved Amira Cherni om dyrking av urter og grønnsaker i bakgården. Prosjektet er støttet av «grønne nabolagsmidler» fra bydelen. Som mye

annet lot ikke prosjektet seg gjennomføre som planlagt på grunn av pandemien, og vi forsøker oss på nytt i 2022.

Utvikling av nytt kafétilbud

Kulturkafeen Frodig åpnet våren 2019 og den ideelle bedriften Mestringsguiden gikk inn som drifter. Stengt museum, manglende inntjening og besøk førte til at kafeen måtte stenge for godt i desember 2020. I 2021 var det vært arbeidet med å vurdere ulike konsepter for videre drift av et kafétilbud på IKM. I sommer samarbeidet vi med UngJobb i bydel Gamle Oslo, noe som var en positiv opplevelse, og vi håper å videreføre samarbeidet med dem i 2022.

«Freddy Frisør»: Freddy Larssen har drevet frisørsalong på Grønland i 50 år. Foto: Ric Francis

Forskning og faglig utviklingsarbeid

Mål: «Museene skal forestå forskning og utvikle ny kunnskap». (Prop. 1 S 2020-2021)

Forskning og faglig utviklingsarbeid er en del av museenes samfunnsoppdrag. En vanlig forståelse innenfor humanistiske og kulturhistoriske fagtradisjoner er at forskning handler om en systematisk, etterrettelig og etterprøvbar frembringelse av ny kunnskap basert på anerkjente metoder (Kjeldstadli, Knut: *Fortida er ikke hva den var*, 1999, s.44). Museets kunnskapsproduksjon og faglige utviklingsarbeid foregår blant annet gjennom skriftlige arbeider, aktiv innsamling og samtidokumentasjon i felt, utstillingsarbeid og utvikling av nye formidlingsprosjekter. Innsamling og katalogisering av materiale til museets samlinger er en viktig del av det forskningsforberedende arbeidet.

Museet har fire medarbeidere med forskningskompetanse, to som konservator og to som førstekonservator, og definert forskningstid (20%) i stillingen. I tillegg bidrar lektorene med forsknings- og utviklingsarbeid etter nærmere avtale. Museet har også et veldrevet fagbibliotek som støtter opp om det faglige utviklingsarbeidet.

Museet søker forskningssamarbeid med andre museer, læresteder og forskningsinstitusjoner for å styrke forskningen og for å kunne formidle ny kunnskap i utstillinger og gjennom andre formidlingskanaler. Vi deltar aktivt i de faglige museumsnettverkene for å heve og dele kompetanse, og er for tiden med i fire fagutviklingsprosjekter i regi av nettverkene.

Strategiske satsningsområder for museets forsknings- og utviklingsarbeid er kunnskapsproduksjon om urbane endringsprosesser, norsk teaterhistorie etter 1950, minoriteter og kulturelt mangfold, samt egne samlinger og egen museumspraksis. Forskningsresultatene formidles i utstillinger, kataloger og artikler i tidsskrifter.

Museet har forskningskoordinator og et forskningsteam som er organisert på tvers av avdelingene. I 2021 har det vært gjennomført to møter i forskningsteamet.

NETTVERKSPROSJEKTER

Mangfoldsnettverket

Oslo Museum er ansvarsmuseum for Mangfoldsnettverket og prosjektansvarlig for nettverkets prosjekter. I år har vi i nettverket bragt det Kulturrådsfinansierte prosjektet «Uenighetsfellesskapet» i mål, og samtidig planlagt et nytt prosjekt «Samlingens mange stemmer», som starter for alvor i 2022. Også dette prosjektet er finansiert av Kulturrådet.

Fra 2019 har Mangfoldsnettverket arbeidet med fellesprosjektet «Uenighetsfellesskapet». Begrepet utfordrer idealet om at alle må være enige, og ser heller på uenighet og konflikt som noe verdifullt, så lenge man er enige om spillereglene. Den overordnede problemstillingen i prosjektet var «hvordan fokus på ulikhet, motstand og friksjon kan virke utviklende i museenes minoritets- og mangfoldsarbeid?» 11 museer deltok med 13 prosjekter. 10 av prosjektdeltagerne bidrar med vitenskapelige artikler. Fire museer har hittil publisert eller fått sine artikler antatt i relevante tidsskrift eller antologi. Oslo Museum har bidratt med den vitenskapelige artikkelen «Uenighetsfellesskap i museene», antatt for publisering i *Nordisk Museologi*. Det har vært gjennomført to fagsamlinger, en digital og en kombinert fysisk og digital. Det siste seminaret avsluttet og oppsummerte prosjektet. Gjenstående arbeid er redaksjonell bearbeiding av seminaret slik at den kan være tilgjengelig ressurs for fremtiden.

I forbindelse med ny utlysning av utviklingsmidler fra Kulturrådet i 2021 tok museet initiativ til digitalt informasjons-

og arbeidsmøte med mål om å diskutere nytt felles program for nettverket og aktuelle satsningsområder sett i lys av ny museumsmelding, Kulturrådets utlysning, erfaringene med pågående samarbeidsprosjekt og behov/ønsker for mangfoldsfaglig fokus hos nettverkets medlemmer. Det ble etablert en ny arbeidsgruppe som konkretiserte et nytt samarbeidsprosjekt, som fikk støtte fra Kulturrådet. 18 museer fra hele landet deltar, med totalt 20 delprosjekter. Prosjektet handler om mangfoldsdimensjonen i norske museumssamlinger, og ikke minst av fortellingene, «the grand narratives» de bærer i seg.

Oslo Museum vil bidra med et prosjekt knyttet til samlingsutvikling: Høsten 2020 mottok museet en institusjonshistorisk samling fra Tanum og Refstad asylmottak, hovedtransit til Norge henholdsvis 2001–2010 og 2010–2020. Samlingen går tilbake til opprettelsen av Tanum som midlertidig regionalt mottak på Bjerketun i Bærum i 1987 og frem til Refstad ble nedlagt i 2020. I løpet av 2021 ble samlingen katalogisert og avfotografert i dialog med givene. I et treårig prosjekt skal vi nå innhente tidligere beboeres perspektiver på samlingen.

Herregårdsnettverket

Bymuseet er representert i arbeidsgruppen som er nedsatt av Herregårdsnettverket for forskningsprosjektet Opphøyd og oversett og bidrar med artikkel til prosjektet om musealiseringen av Frogner hovedgård. Prosjektet undersøker musealiseringsprosessen ved utvalgte norske herregårdsmuseer og skal munne ut i en bok med overordnede tekster om de norske herregårdsmuseenes historie, samt case studies fra ti museer i nettverket. Prosjektet avsluttes i 2022 med publisering av monografien. Oslo Museum har gjennomskrevet sitt bidrag i løpet av 2021 og oversendt artikkelen til fagfellevurdering. Prosjek-

tet er støttet av Kulturrådets forskningsprogram for museer 2018-2021.

Kvinnenettverket

Museet deltok i det Kulturrådsfinansierte prosjektet «*Nå begynner a' med det der igjen*» i perioden 2018-2021, som omhandlet kjønnsrepresentasjon i museenes samlings- og formidlingspraksiser. Oslo Museum prosjekt så kritisk på kjønnsrepresentasjon i egne utstillinger, og utviklet et eget undervisningsopplegg om refleksjon rundt kjønnsroller i et historisk perspektiv. Museet bidro også til Håndboka *Museumsverktøy. Håndbok for god kjønnsrepresentasjon i museumsfaglige praksiser* (2021) som en fagressurs for museer som vil arbeide med kvinnehistorie, kjønnsrepresentasjon og kjønnsperspektiver. Nettverket fikk tilslag på nytt fagutviklingsprosjekt for perioden 2020-2023, og Oslo Museum deltar i delprosjektet «Det kjønnsbevisste museum». Vi skal her prøve ut håndboka *Museumsverktøy* i et nytt utstillingsprosjekt om drakt (2022), utvikle et nytt formidlingsopplegg som legger opp til kritisk refleksjon og skrive en fagartikkel basert på formidlingsopplegget.

Nettverk for industrihistorie

Arbeidermuseet deltar i industrihistorienettverket, som også har arbeidet fram og fått tilsagn på en søknad utviklingsmidler fra Kulturrådet for perioden 2020-2023. Tema her er «Bærekraft og industri-narrativer». Arbeidermuseet deltar med et todelt prosjekt. Del 1 utgjør et forskningsprosjekt om avindustrialiseringen av tekstilindustrien langs Akerselva, ca. 1950-1970, som i første omgang har mål om å formidles i en eller flere fagartikler, men som også kan danne grunnlag for et bokprosjekt eller et Ph-d- prosjekt. Del 2 tar sikte på å utvikle et nytt digitalt undervisningstilbud for 8. trinn i samarbeid med Tekstilmuseet i Salhus.

ANDRE PROSJEKTER

Forelskelse, kjærlighet og Loveyota

Loveyota – er museets rullende kjærlighetsbank og feltarbeidsstasjon! Gjennom sommeren og høsten 2021 har vi reist rundt i Oslo og intervjuet over 160 personer om forelskelse,

kjærlighet og parforhold. Prosjektet har arbeidstittlen «Forelskelse og kjærlighet og pardannelse i den globale storbyen Oslo», og har som mål å vise og diskutere forskjellige oppfatninger av og praksiser rundt valg av partner i dagens Oslo. Den ombygde Toyotaen var et koranatiltak for lettere å få tak i informanter i en restriktiv hverdag. Tiltaket viste seg effektivt som en ny arena for innsamling, dokumentasjon og formidling av prosjektet. Materialet vises i en ny utstilling, som åpner i 2022 på Interkulturelt Museum. Prosjektet er finansiert av Kulturrådet.

Industrisamfunnets bygningsarv. Dokumentasjonsprosjekt

Museet fotodokumenterer og registrerer industribygningene som fortsatt står langs Akerselva. Prosjektet startet opp i 2021 og videreføres i 2022. Materialet er tenkt formidlet i en artikkel, bok og/eller utstilling.

Beyond Barcode

Beyond Barcode kombinerer kunst og kulturhistorie med vitenskap og Science Fiction teori for å gi ungdom og unge voksne nye redskaper til å visualisere alternative fremtider for seg selv og sitt nærmiljø. Prosjektet er et samarbeid mellom Oslo Museum og det EU-finansierte forskningsprosjektet CoFUTURES ved Institutt for Kulturstudier og orientalske språk (IKOS), Universitetet i Oslo. Ved siden av å være et fremtidsrettet tilbud for barn og unge i bydelen, er prosjektet en viktig brikke i utviklingen av strategi og nye metoder

ved Oslo Museum. Museet ble startet opp i 2021 og er planlagt formidlet med utstilling og fagartikkel i 2022.

YOUCOUNT – Du teller!

Dette er et EU-prosjekt om sosial inkludering av unge, som koordineres av Arbeidsforskningsinstituttet (AFI) ved OsloMet. Ni europeiske land er med, blant annet Sverige, Ungarn, Litauen og Italia. IKM deltar som partner sammen med bl.a. Plakathuset på Grønland, og skal bidra med nettverk og lokaler. Vi vil etter hvert også arbeide med med workshops og formidling (utstillinger og undervisning). Prosjektet er startet opp.

Nasjonalt skeivt kulturår

I 2021 er det gjort forarbeid til Nasjonalt skeivt kulturår. I 2022 er det 50 år siden Straffelovens § 213 ble opphevet, som forbød seksuell omgang mellom menn. Dette er en viktig milepæl i utviklingen av likeverd, likestilling og demokrati i Norge. Oslo Museum ønsker å bidra til å markere dette jubileet, og vi vil gjøre det i samarbeid med organisasjonene på feltet, basert på erfaringene fra IKMs mangeårige dialog- og medvirkningsarbeid. Vi har startet planlegging av en ny kunst- og kulturhistorisk utstilling på Bymuseet, utstilling på Interkulturelt Museum (IKM), en publikasjon om skeivt oslohistorie (spesialnummer av Byminner) og en programserie som trekker inn alle våre arenaer i tilknytning til utstillingene. Skeivt arkiv og organi-

Fra ballsalen i Frogner hovedgård. Foto: Rune Thorstein / Oslo Museum

sasjonen Pride Art vil være våre viktigste samarbeidspartnere i prosjektene.

Publikasjoner av museets medarbeidere:

Apall-Olsen, Linken (2021): Hard husflid Om nevenyttighet, trivsel og tilhørighet. *Norsk Husflid nr. 1/2022*, s. 10-11.

Bettum, Anders (2021): Uenighetsfelleskap i museene. *Nordisk museologi*, 31(2/3), s. 53-67.

Hansen, Lars Emil (2021): Byblikk. Oslo/Christiania i malerkunsten fra slutten av 1600-tallet til i dag. *Byminner 2/2021*, s.14-22.

Johnsen, Therese (2021): Kvinneblikk på byen. *Byminner 2/2021*, s. 48-60.

Skuseth, Vegard (2021): Oslos ikoniske arenaer. *Byminner 1/2021*, s. 72-80.

Skuseth, Vegard (2021): Ole Holm, en malerisk fotograf. *Byminner 2/2021*, s. 82-88.

I tillegg har museets emeriti bidratt med følgende publikasjoner:

Roede, Lars (2021): Et maleri på avveie. *Byminner 2/2021*, s. 70-78

Roede, Lars (2021): *Myten om murbyen. Christiania 1624-1814*. Pax forlag

Sanstøl, Jorunn (2021): Utsiktsbilder. *Byminner 2/2021*, s. 36-48.

Sanstøl, Jorunn (2021): Forsteder. Arbeiderenes boligstrøk i kunsten. *Byminner 2/2021*, s. 36-48.

Byminner – museets populære vitenskapelige tidsskrift.

Byminner utgis i samarbeid med Bymuseets venner og har vært utgitt siden 1955. Redaksjonen består av historiker Øystein Eike fra Oslo Byarkiv, historiker Gro Røde, fotoarkivar Vegard Skuseth, emeritus Lars Roede og redaktør Kristin M. Gaukstad, fra museet. To numre utgitt i 2021: 1/2020 om Oslos idrettshistorie, og 2/2021 – om Oslo i kunsten. Alle artikler illustreres med fotografier, malerier eller avbildninger av gjenstander fra museets samlinger.

Forelesninger og innlegg på konferanser og seminarer

Apall-Olsen, Linken:

- «Hager i et byhistorisk perspektiv». Innlegg fagdag ved 100-årsjubileet for utdeling av Årets hage i Oslo.
- «Møter med mennesker – møte med minner». Webinar Hva skjer

a'? Senter for fagutvikling og forskning/USHT Oslo, 1.6.2021.

- «Grønne strukturer i modernismens storbyplanlegging». Gjesteforeleser, AHO, Oslo arkitektthøgskole, 5.3.21

- «Vår tids stemme: Funksjonalismen i landskapsarkitekturen og dens ideologiske og sosiale kontekst». Gjesteforeleser. NMBU, Institutt for landskapsplanlegging, 12.3.21

Bettum, Anders:

- Innlegg på åpning av nytt nasjonalt kvensk/norskfinsk museum i Vadsø 27. aug.
- Innlegg på Museenes forskerkonferanse, Østfoldmuseene/Borgarsystem Museum, Sarpsborg 20.-21. okt.
- Innlegg på Landskonferansen for politi og barnevernsvakter, Thon Hotel Arena, Lillestrøm 10. nov.

Bothner-By, Annelise

- 2 dagers seminar for KHIO-studenter om kjærlighetsprosjektet, presentasjon av IKM og av Kjærlighetsprosjektet
- Presentasjon av Mangfoldsnettverkets prosjekt Uenighetsfelleskapet. 16.november, Kulturrådets samling, Interkulturelt Museum, samfunnsrolleprogrammet 2018-2020

Huljev, Helene og Johannessen, Reidun

- «Da Oslo Museum ble speed-digitalisert». Innlegg på Museums-pedagogisk påskeseminar, 22.3. 21

Helene Huljev

- Gjesteforeleser i emnet Digital kulturarv, Masterprogrammet i museologi og kulturarvsstudier, UiO 23.4.21

Røde, Gro (formidlingsansvarlig industrihistorie og arbeiderkultur)

- Foredrag: Vi eier bare livet. Deichmanske Schous filial, 31.10.

Andre fag- og forskningsrelaterte aktiviteter

Bettum, Anders

- Ekstern sensor på Camilla Greset Haugens bacheloroppgave i KULMI 2200 (15 sp.) ved NTNU
- Biveileder for Miriam R. S. Røslér-Nilsen, master i kulturstudier, Universitetet i Sørøst-Norge
- Oppdatert brukerprofil på CRISTIN

Bothner-By, Annelise:

- Medlem i sakkyndig komité for vurdering av kompetansekrav for ansettelse i stilling–førsteamanuensis/høgskolelektor i møbeldesign/objekt til avdeling design, Kunsthøgskolen i Oslo. Januar 2021
- Sensor BA-Interiør og møbel, avdeling design, Kunsthøgskolen i Oslo. Sensur 8-9 juni og 22. november 2021
- Sensor BA_retaildesign, Høgskolen i Kristiania, Mai 2021
- Sensor Masteroppgave i Museologi, IKOS Universitetet i Oslo

Gaukstad, Kristin

- Redaktør for Byminner.

Hansen, Lars Emil

- Redaksjonsmedlem i «Fremtid for fortiden». Medlemsblad for Fortidsminneforeningen Oslo og Akershus.

Årets utgaver av Byminner, museets populære vitenskapelige tidsskrift.

Forside venstre: Ukjent fotograf / Oslo Museum Forside høyre: Eriksen, Sigurd, Løvebakken 1930 / BONO

Organisasjon, økonomi og personale

Oslo Museum er en stiftelse. Styret velges av et samarbeidskollegium oppnevnt av (eier)stiftelsene til de institusjonene som dannet Oslo Museum i 2006. Bymuseets eierstyre utpekes av Fortidsminneforeningen Oslo og Akershus, Oslo Byes Vel, Akers Sogneselskap og Museene i Akershus. Teatermuseumets eierstyre er Norsk Skuespillerforbund, mens Interkulturelt Museums eierstyre er valgt av IKMs venneforening. Arbeid-

dermuseet har ikke et eget eierstyre, da det ble opprettet etter konsolideringen. Oslo Museum har også tre venneforeninger: Bymuseet og Teatermuseumets venneforeninger har et aktivt medlems-tilbud, mens det for tiden er lite aktivitet i Interkulturelt Museums venneforening.

Økonomi

Oslo kommune og Kulturdepartementet er våre viktigste økonomiske bidragsy-

tere. I tillegg søkes det prosjekt- og utviklingsmidler fra offentlige og private aktører. Museet har i tillegg til den offentlige støtten og prosjekttilskudd inntekter fra salg av billetter, salg i museumsbutikkene, salg av foto, utleie av gjenstander og lokaler, samt inntekter fra arrangementer, undervisnings-, omvisnings- og foredragsvirksomhet. Prosentvis fordelte inntektene seg slik (alle tall er i hele tusen):

Prosentvis fordeling av inntekter (tall i hele tusen)

År	Driftstilskudd fra staten	Driftstilskudd fra kommunen	Prosjektinntekter	Andre/egne inntekter	Inntekter
2017	12 770 (37%)	15 500 (44%)	2 151 (6%)	4 271 (13%)	34 691
2018	13 050 (36%)	16 800 (47%)	2 943 (8%)	3 318 (9%)	36 156
2019	13 335 (34%)	18 000 (46%)	4 902 (13%)	2 906 (7%)	39 143
2020	14.720 Særskilt 615 (41%)	18.000 (48%)	2 069 (6%)	1.950 (5%)	37 354
2021	15.060 Særskilt 570 (39%)	18.000 (44%)	4 833 (12%)	2 036 (5%)	40 499

Andel personalkostnader i forhold til museets totale omsetning:

2017	2018	2019	2020	2021
23.312 67%	24.363 67%	25.859 66%	24.176 67%	27 120 67%

Overordnet

Manglende kompensasjon for lønns- og prisstigning har over tid gitt museet trange driftsrammer. Vi arbeider målrettet med å effektivisere driften gjennom å samordne oppgaver, samt å investere i digitale verktøy som på sikt gir oss en mer strømlinjeformet drift av administrative oppgaver. Vi arbeider kontinuerlig med å søke prosjektmid-

ler, både fra relevante private stiftelser og offentlige støtteordninger. Større utstillinger og prosjekter finansieres som oftest med prosjektmidler, men med en betydelig egenandel fra museet i form av arbeidskraft. Museet leier lokaler av Oslo kommune på Frogner og Grønland til en subsidiert leiepris. Manglende kompensasjon for lønns- og prisstigning har konsekvenser

for museets faglige produksjon. En vitenskapelige stilling har i noen år nå stått ubesatt. Dette har særlig rammet den langsiktige kunnskapsutviklingen om Oslos historie og arbeidet med kvalitativ dokumentasjon av byen i nær fortid og samtid, samt museets engasjement i byutviklingsspørsmål.

Økonomiske konsekvenser av covid-19

Situasjonen rundt Covid 19 med nedstenging av museet i lengre perioder også i 2021, har hatt stort negativt utslag på museets egeninntekter, som uten prosjektmidler gikk ned med 30 % i forhold til 2019, og var på samme nivået som i 2020. Reduksjonen knytter seg til tap av billettinntekter, bortfall av inntekter fra arrangementer, omvisninger og utleie av lokaler.

På grunn av øremerkede prosjektmidler fra offentlige og private aktører til prosjekter som gjennomføres i 2021 og 2022, har museet hatt tilfredsstillende likviditet gjennom hele året. Det ble overført 5,6 millioner fra 2020, og vi har mottatt 5,5 millioner i 2021. 6,3 millioner overføres til 2022.

Årsresultat

Museets inntekter var i 2021 på 46 millioner kroner inkludert prosjektmidler. Driftsresultatet ble kr. 85 814 og resultat finansposter kr. 7 000, slik at årsresultatet ble kr. 92 814. Dette overføres til egenkapitalen. I 2020 var overskuddet på 1 095 363. Museet har etter årsresultatet for 2021 en egenkapital på i overkant av 3,5 millioner kroner. Styret vurderer størrelsen på egenkapitalen som noe lav, og ønsker å fortsette å øke den over tid.

Arbeid med styrking av museets egeninntekspotensiale

Arbeid med styrking av museets egeninntekter hadde stort fokus også i 2021. Utbedringene av Frogner hovedgård ble ferdigstilt ved inngangen til 2020, og det lå an til økt utleievirksomhet i 2020 med oppgraderte lokaler. Imidlertid medførte pandemien en kraftig reduksjon i utleien. Dette har også vært situasjonen i 2021. Totalt er utleiearrangementer og konserter avbestilt eller flyttet. Dette har påvirket egeninntektene på dette området. Vi har siden 2018 hatt inngangspenger på Bymuseet. Dette har gitt museet noe større økonomisk handlingsrom enn tidligere år. Nedstengningen og redusert besøk i 2021 har medført 55 % lavere billettinntekter enn i et «normalår» som 2019.

Ved å fornye vareutvalg i museumsbutikkene og interiøret i museumsbutikken på Bymuseet, ser vi en liten positiv økning i inntekter fra butikksalg i våre to museumsbutikker. Dette til tross for at vi har hatt lange periode med stengt museum. Dette viser at det ligger et godt egeninntektspotensiale i butikksalg når museet er i normal drift.

Museet arbeider aktivt for å søke tilskudd til museets utstillinger, arrangementer og andre prosjekter. I 2021 hadde museet ca. 11,1 millioner kroner i prosjekttilskudd fra forskjellige stiftelser, fond og offentlige myndigheter. Noen av disse midlene utløste mulighet for å søke «gaveforsterkning» fra Kulturdepartementet på (25% av gavebeløpet fra private givere). I 2021 ble det søkt i overkant av kr. 768 000 i gaveforsterkning.

Vi har ennå ikke lyktes med en stabil positiv utvikling av andelen egeninntekter. Men vi ser et potensiale i å øke egeninntektene i en normal situasjon bl.a gjennom økt markedsføring av våre produkter, samt å styrke arbeid med publikumsutvikling og utleie av våre lokaler. Arbeidet med å styrke museets egeninntekter har stort fokus i 2022.

Særskilt tildeling i fra Kulturdepartementet i forbindelse med Covid-19

Oslo Museum fikk i 2021 en særskilt tildeling innarbeidet i driftstilskuddet på kr. 310 000 for å stimulere til aktivitet, og legge til rette for å kunne opprettholde publikumsrettet aktivitet selv med vesentlig lavere egeninntekter grunnet usikkerhet knyttet til smittesituasjonen. Økningen var innrettet med varighet første halvår av 2021. I tillegg fikk museet et tilskudd på kr.146 000,- basert på søknad om kompensasjon for tapte inntekter ved nedstengning i november og desember 2020 og 114 000 i juli 2021.

Gaveforsterkning fra Kulturdepartementet

Formålet med ordningen er å stimulere til økt privat finansiering av kunst og kultur gjennom pengegaver. Pengegavene utløser en gaveforsterkning til mottakeren på normalt 25 prosent av gavebeløpet. Oslo Museum søkte i

desember 2020 om gaveforsterkning på private bidrag i samlet størrelsesorden kr. 647. 500, som gir kr. 161 875 i gaveforsterkning. Midlene skal brukes til et utstillingsprosjekt i anledning «Nasjonalt skeivt kulturår 2022». Gaveforsterkningen ble innvilget i januar 2021. I juni 2021 er innvilget 37 500 fra gaveforsterkning til «Et sted å henge ...». I desember 2021 søkte vi om kr. 731 250 fra Gaveforsterkningsordningen. Det er usikkert om vi får hele dette beløpet, etter justerte regler for ordningen i 2021. Disse midlene er planlagt delt mellom prosjektene «Skeivt kulturår 2022» og «Grønlands bankende hjerte».

ADMINISTRASJON

Effektivisering og digitalisering av administrasjonen

Oslo Museum har i de siste tre årene arbeidet med å ta inn et teknologisk etterslep, som er et resultat av flere år med trange driftsrammer. Dette etterslepet er nå hentet inn. Et stort antall arbeidsstasjoner er byttet ut med nye, og den mest benyttede programvaren er oppgradert til siste versjon. Disse investeringene har også vært nødvendig knyttet til pandemien der store deler av personalet har måttet arbeide på hjemmekontor. I løpet av 2021 har museet innført et nytt system for elektronisk saksarkiv, Documaster. Tidligere har vi kun hatt tradisjonelt papirarkiv. Det var ønskelig å gå over til et digitalt system, noe som har gitt et stort løft for museets mulighet til å dokumentere virksomheten, sikre viktige dokumenter digitalt og danne historisk arkiv for ettertiden. Alle ansatte har fått opplæring i bruk av systemet ut fra sine ulike roller. Enkelte deler av papirarkivet, som fortsatt er i aktiv bruk, har blitt skannet inn i Documaster.

I tillegg jobbes det med å effektivisere arbeidsprosessene i organisasjonen ved å ta i bruk andre nye digitale verktøy. I 2021 innførte vi:

- Tidsbanken - System for elektronisk registrering av arbeidstid og fravær/ferie
- Personal- og HMS-håndbok på nett, som også inkluderer et system for digi-

tal oppfølging av saker på arbeidsmiljø-området – egne moduler i Tidsbanken

- ASTA- Arkivsystem for registrering av historisk materiale
 - Streaming utstyr til bruk i formidlingstilbudet
- I 2022 har vi prioritert følgende anskaffelser:

- Tripletex-Skybasert lønns- og regnskapssystem

I 2022 er disse investeringene planlagt:

- Nettbutikkkløsing
- Oppgradering av teknisk utstyr møterom

Arbeid med GDPR i museet

Vi har i 2021 arbeidet med å få på plass bedre rutiner på personvernområdet. En ny GDPR-policy for Oslo museum ble vedtatt av styret i juni. Videre har vi publisert en personvernerklæring og oppdatert alle våre rutiner for behandling av personopplysninger. I løpet av høsten gjennomgikk avdelingene opplæring i behandling av personopplysninger. Vi vil i 2022 fortsette arbeidet med å kvalitetssikre våre rutiner på dette området gjennom kurs og erfaringsdeling med andre museer gjennom de museumsfaglige nettverkene museet er medlem i.

Eiendom

Oslo museum leier lokalene på Frogner (By-museet, Teatermuseum og Frogner

hovedgård), anlegget på Grønland (Interkulturelt museum) og «Hønse-Lovisas hus» av Oslo kommune. Lokalene til Arbeidermuseet på Sagene, leier vi av Larre Eiendom. Samarbeidet med eierne er godt. Museet leier også lokaler/magasiner på Nesodden og i Vestby for oppbevaring av gjenstander.

Museet har ikke selv ansvaret for store utvendige vedlikeholdsoppgaver, men holder orden på det innvendige og fører daglig tilsyn med bygningene. Unntaket er Frogner hovedgård, der museet også har ansvaret for de historiske interiørene. Museet har startet arbeidet med å utvikle et nytt formidlingskonsept for hovedgården og forsøke å få dette finansiert fram mot 2024. Museets lokaler er sikret med brann- og tyverialarm koblet til brannvesen og vaktelskap.

Museet eier museumsleilighet i Sagveien 8 og to museumsleiligheter i Tøyengata 38b.

PERSONALFORVALTNING, HMS OG ORGANISASJONSUTVIKLING

Årsverk og antall ansatte

Ved Oslo Museum ble det i 2021 utført til sammen 34,9 årsverk, som er en liten nedgang sammenlignet med 2020 (37). Museet har totalt 41 fast ansatte, fordelt på ulike stil-

lingsstørrelser, og 12 medarbeidere i engasjementstillinger. Av de ansatte er 27 kvinner og 14 menn. 19 prosent av medarbeiderne har minoritetsbakgrunn. Museet hadde 0,5 frivillige årsverk. Vi har i 2021 hatt fem studenter fra masterprogrammet Museologi og kulturarvstudier ved UIO, som har fått praksis innenfor fagområdene formidling, dokumentasjon og samlingsforvaltning.

Ledergruppen

Museets ledergruppe består av av fem kvinner og to menn.

Virke

Museet er medlem av arbeidsgiverorganisasjonen Virke og deltar på nettsverksmøter og andre møter og kurs i regi av organisasjonen.

Samarbeid med tillitsvalgte

Ledelsen ved museet samarbeider godt med museets tillitsvalgte. I 2021 er det gjennomført møter for gjensidig informasjon og diskusjon om saker som er relevant for de tillitsvalgte. I tillegg er det avholdt møter i forbindelse med rekrutteringsprosesser, medarbeiderundersøkelser knyttet til Covid situasjonen og organisasjonsmessige justeringer. De tillitsvalgte deltar i alle ansettelsesprosesser, og er en viktig

Lønnende årsverk fordelt etter daglig leder/ vitenskapelig, kunst- og kulturhistorisk/ administrativ/teknisk personale:

Årsverk	Kvinner	Menn
Daglig leder		1,0
Kunst- og kulturhistorisk og vitenskapelig personale	16,4	9,3
Administrativt personale	5,1	1,0
Teknisk personale	0	2,1

Årsverk fordelt på kjønn og type stilling:

Årsverk	Kvinner	Menn
Faste stillinger	18,3	11
Midlertidig engasjerte	3,2	2,4
Praktikanter	4	1
Frivillige	0,3	0,2

bidragsyter i utøvelse av god personalpolitikk og i museets arbeidsmiljø.

Medarbeidersamtaler

Det gjennomføres medarbeidersamtaler med alle medarbeidere minimum en gang i året. Arbeidsmiljøet oppleves som godt, på tross av at 2021 har vært et veldig krevende år for organisasjonen knyttet til hjemmekontor og uforutsigbarhet i forhold til planlegging av publikumsaktivitet.

Kurs, opplæring og velferd

Covid 19-situasjonen har bidratt til noe lavere kurs- og konferanseaktivitet enn det som var planlagt for 2021. Men flere av våre ansatte har i løpet av året deltatt på digitale kurs og webinarer, seminarer og workshops. Aktiv deltakelse i fagmøter i de nasjonale museumsnettverkene er prioritert. Museet har vært godt

representert på flere nasjonale nettverkssamlinger som medarrangør og foredragsholdere. Medarbeiderne har også fått tilbud om interne fagseminarer. Museets planlagte studietur måtte igjen utsettes grunnet pandemien.

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) / Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

Det er avholdt fire møter i Arbeidsmiljøutvalget (AMU), hvor verneombudene, representanter for fagforeningene og museets ledelse deltar. Bedriftshelsetjenesten har deltatt på møtene og bistått med rådgivning og planer for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet (HMS). Det er gjennomgått et brannkurs for vertene i 2021 og to av AMUs medlemmer har gjennomgått HMS kurs.

Oslo Museum har en avtale om bedriftshelsetjeneste med Avonova,

med hovedvekt på forebyggende tiltak innenfor det fysiske og det psykososiale arbeidsmiljøet. I 2021 med pandemi på andre året, har vi hatt ekstra behov for denne tjenesten knyttet til rådgivning på smittevernområdet og arbeide med det psykososiale arbeidsmiljøet i en slik krevende situasjon. For 2022 er det planlagt en større arbeidsmiljøundersøkelse.

Museet tilrettelegger for fysisk aktivitet ved at alle medarbeidere i full stilling har rett på 90 minutter av arbeidstiden til trening hver uke

Det er to lettere personskader i 2021 i forbindelse med teknisk arbeide.

Sykefravær 2016–2021

År	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prosent	5,1	3,2	5,2	3,5	5,0	3,1

Museet hadde en nedgang i sykefraværet i 2021 sammenlignet med 2020 fra 5,0 % til 3,1 %. Sykefraværet følges opp tett og aktivt av avdelingsledere og administrasjonssjef.

Sagveien 28, ant. 1929. Arbeidermuseet holder i dag til i dette bygget. Foto: Inger Marie Munch / Oslo Museum

Koronatilpasset elektronikkonsert i forbindelse med utstillingen «Words» på Interkulturelt Museum. Foto: Mari Andersen Rosenberg / Oslo Museum

STYRET OG STIFTELSENS YTRE ARKITEKTUR

Det ble i 2021 avholdt seks styremøter og behandlet 60 saker. Styrets medlemmer består av seks kvinner og en mann. 30 prosent av de som er har en rolle i styret har minoritetsbakgrunn.

Styrets medlemmer

Bernt Bull, styrets leder
Inger Jensen, styrets nestleder
Anne Grethe Solberg, styremedlem
Anne Helgesen, styremedlem
Lavleen Kaur, styremedlem
Sissel Olivia Ødegård, ansattes representant
Helene Huljev, ansattes representant

Varamedlemmer

Aysegul Leblebicioglu, første vara
Namik Mačkić, andre vara
Jarle Solberg, andre vara

Oslo Museums samarbeidskollegium

Samarbeidskollegiet springer ut av de tre konsoliderte museenes eierstiftelser, og er organet som utpeker medlemmer til Oslo Museums styre. Kollegiet avgir også uttalelse om museets årsrapport og årsregnskap. Museets styreleder og direktør deltar på kollegiets møter og orienterer om driften og museets økonomi, bortsett fra når det skal velges nye styremedlemmer. I 2021 er det avholdt ett møte i samarbeidskollegiet, der styrets leder og representanter fra administrasjonen deltok.

Samarbeidskollegiets medlemmer i 2021:

Astri M. Lund, kollegiets leder	Oppnevnt av Stiftelsen Oslo Bymuseum
Espen Ophaug	Oppnevnt av Stiftelsen Oslo Bymuseum
Christian Hintze-Holm	Oppnevnt av Stiftelsen Oslo Bymuseum
Bibi Plahte Vance	Oppnevnt av Stiftelsen Oslo Bymuseum
Knut Alfsen	Oppnevnt av Norsk Skuespillerforbund
Gülay Kutal	Oppnevnt av Stiftelsen Internasjonalt kultursenter og museum
Nefise Øzkal Lorentzen	Oppnevnt av Stiftelsen Internasjonalt kultursenter og museum
Knut Kjeldstadli	Oppnevnt av Stiftelsen Internasjonalt kultursenter og museum

Eierstiftelsene

Ved konsolideringen i 2006 ble det besluttet at de tidligere stiftelsene ble opprettholdt som eierstiftelser i det nye museet. Stiftelsene eier gjenstander og annet kildemateriale anskaffet fram til 31.12.2005, og oppnevner samarbeidskollegiets medlemmer.

Styret i Stiftelsen Oslo Bymuseum, Bymuseets eierstiftelse i 2021

Anne Fikkan, leder	Oppnevnt av Fellesrådet for historielagene i Oslo
Anette Solberg Andresen, nestleder	Oppnevnt av Aker Sogneselskap
Ingebjørg Strøno Sejersted, styremedlem	Oppnevnt av Oslo Byes Vel
Vidar Mørch, styremedlem	Oppnevnt av Museene i Akershus
Peder Valle, styremedlem	Oppnevnt av Fortidsminneforeningen Oslo og Akershus
Elisabeth Solem, varamedlem	Oppnevnt av Fellesrådet for historielagene i Oslo
Juliane Derry, varamedlem	Oppnevnt av Fortidsminneforeningen Oslo og Akershus
Kjersti Lillebø, varamedlem	Oppnevnt av Museene i Akershus
Pål E. Torkildsen, varamedlem	Oppnevnt av Aker Sogneselskap

Styret i Stiftelsen Internasjonalt kultursenter og museum, Interkulturelt Museums eierstiftelse i 2021

Dagny Fredheim, leder	Oppnevnt av Interkulturelt Museums venneforening
Knut Kjeldstadli, styremedlem	Oppnevnt av Interkulturelt Museums venneforening
Gülay Kutal, styremedlem	Oppnevnt av Interkulturelt Museums venneforening

Teatermuseets eierstiftelse utgjøres av Norsk Skuespillerforbund

Knut Alfsen er museets kontaktperson.

RESULTATREGNSKAP OSLO MUSEUM

Oslo Museum

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2021	2020
Salgsinntekt	1	1 743 152	1 695 143
Annen driftsinntekt	1	292 915	250 509
Periodiserte prosjektmidler	2	-697 375	-1 249 600
Tilskudd	3	39 159 820	36 657 569
Sum driftsinntekter		40 498 512	37 353 621
Varekostnad		377 293	233 803
Lønnskostnad	4	27 119 941	24 175 546
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	334 816	306 857
Annen driftskostnad		12 580 649	11 589 398
Sum driftskostnader		40 412 698	36 305 605
Driftsresultat		85 814	1 048 016
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		7 000	47 347
Resultat av finansposter		7 000	47 347
Ordinært resultat		92 814	1 095 363
Årsresultat	6	92 814	1 095 363
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital	6	92 814	1 095 363
Sum overføringer		92 814	1 095 363

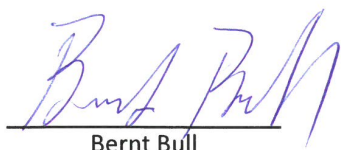
BALANSE OSLO MUSEUM

Eiendeler	Note	2021	2020
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom		33 085	40 085
Maskiner og anlegg		67 548	92 238
Samlingene		150 001	1
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr		514 107	725 411
Sum varige driftsmidler	5	764 741	857 736
Finansielle anleggsmidler			
Leieboerinnskudd		25 000	25 000
Obligasjoner og andre fordringer		1 671 322	1 431 882
Sum finansielle anleggsmidler		1 696 322	1 456 882
Sum anleggsmidler		2 461 063	2 314 618
Omløpsmidler			
Lager av varer og annen beholdning		474 512	540 200
Fordringer			
Kundefordringer		74 071	261 067
Andre kortsiktige fordringer		963 966	791 429
Sum fordringer		1 038 036	1 052 496
Bankinnskudd, kontanter o.l.		10 579 784	10 171 304
Sum omløpsmidler		12 092 332	11 764 000
Sum eiendeler		14 553 396	14 078 618

BALANSE OSLO MUSEUM

Egenkapital og gjeld	Note	2021	2020
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital	6	201 000	201 000
Bundne fond	6, 7	12 030	12 025
Sum innskutt egenkapital		213 030	213 025
Opptjent egenkapital			
Fond / prosjekter	6, 7	74 648	89 160
Annen egenkapital	6, 8	3 251 670	3 158 856
Sum opptjent egenkapital		3 326 317	3 248 016
Sum egenkapital	6	3 539 347	3 461 041
Gjeld			
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		3 354	1 483 304
Prosjektavsetninger	9	6 346 168	5 674 350
Skyldig offentlige avgifter		1 548 469	1 361 382
Annen kortsiktig gjeld		3 116 058	2 098 540
Sum kortsiktig gjeld		11 014 049	10 617 577
Sum gjeld		11 014 049	10 617 577
Sum egenkapital og gjeld		14 553 396	14 078 618

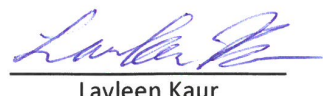
Oslo, 17.02.2022
Styret i Oslo Museum

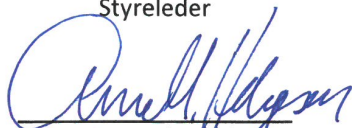
Bernt Bull
Styreleder

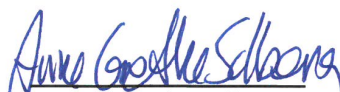
Inger Elisabeth Jensen
Nestleder

Lavleen Kaur
Styremedlem

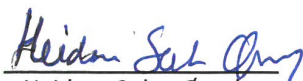
Anne Margrethe Helgesen
Styremedlem

Anne Grethe Solberg
Styremedlem

Sissel Oliva Ødegård
Styremedlem

Heidrun Sølva Øverby
Styremedlem

Lars Emil Hansen
Daglig leder

NOTER OSLO MUSEUM

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og NRS 8 - God regnskapsskikk for små foretak.

Driftsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Driftsmidler anskaffet ved bruk av prosjektmidler balanseføres ikke.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Varer

Varer er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og netto salgsverdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Pensjonsforpliktelser

Pensjonsordninger finansiert via sikrede ordninger er ikke balanseført. Pensjonspremien anses i disse tilfeller som pensjonskostnad og klassifiseres sammen med lønnskostnader.

Tilskudd

Tilskudd inntektsføres ved tildeling, og ubrukte midler overføres til senere perioder.

NOTER OSLO MUSEUM

Note 1 Salgsinntekt og annen driftsinntekt

Salgsinntekt:

Salgsinntekter butikk	502 527
Salgsinntekter bilder	284 870
Billettinntekter	277 273
Utleieinntekter	509 525
Inntekter arrangementer og omvisninger	168 957
SUM	1 743 152

Annen driftsinntekt:

Medlemskontingent Venneforeningen	12 315
Akkumulert avkastning på egenkapital i KLP	148 132
Øvrige bidrag til prosjekter	132 468
SUM	292 915

Note 2 Periodiserte prosjektmidler

	2021	2020
Prosjektmidler overført fra foregående år	5 648 793	4 424 750
Prosjektmidler overført til neste år	-6 346 168	-5 674 350
Netto overførte prosjektmidler	-697 375	-1 249 600

Note 3 Mottatte tilskudd

	2021	2020
Kommunale tilskudd	18 000 000	18 000 000
Statstilskudd	15 630 000	15 335 000
Prosjekttilskudd	2 434 514	2 675 069
Privat tilskudd/bidrag til prosjekter	3 095 306	647 500
SUM	39 159 820	36 657 569

I privat tilskudd/bidrag til prosjekter i 2021 inngår tilskudd/bidrag fra:

Sparebankstiftelsen	2 500 000
Bergesenstiftelsen	225 000
Eckbos Legat	100 000
Frognerparkens Venner	32 000
Stiftelsen UNI	238 306
SUM	3 095 306

NOTER OSLO MUSEUM

Note 4 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Lønnskostnader	2021	2020
Lønninger	19 617 242	18 395 313
Arbeidsgiveravgift	3 295 001	2 853 469
Pensjonskostnader	3 280 974	2 452 448
Andre ytelser	926 724	474 316
Sum	27 119 941	24 175 546

Stiftelsen har i 2021 sysselsatt 34 årsverk.

Note 5 Anleggsmidler

	Bygninger og tomter	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar ol.
Anskaffelseskost pr. 01.01.21	40 085	278 448	3 973 446
+ Tilgang kjøpte driftsmidler			98 822
- Avgang i året	7 000		
= Anskaffelseskost 31.12.21	33 085	278 448	4 072 268
Akkumulerte avskrivninger 31.12.21		210 900	3 558 161
= Bokført verdi 31.12.21	33 085	67 548	514 107
Årets ordinære avskrivninger		24 690	310 126
Økonomisk levetid		3-5 år	3-10 år
Avskrivningsplan			saldo 10%
	Varebil	Samlingene	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.21	129 000	1	4 420 981
+ Tilgang kjøpte driftsmidler		150 000	248 822
- Avgang i året			7 000
= Anskaffelseskost 31.12.21	129 000	150 001	4 662 802
Akkumulerte avskrivninger 31.12.21	129 000		3 898 061
= Bokført verdi 31.12.21	0	150 001	764 741
Årets ordinære avskrivninger			334 816
Økonomisk levetid	5 år		
Avskrivningsplan			

NOTER OSLO MUSEUM

Note 6 Årets overskudd og endringer i egenkapital

	Grunn- kapital	Bundne fond	Kapital- konto	Fond/ prosjekter	Sum
Egenkapital 01.01.2021	201 000	12 025	3 158 856	89 160	3 461 041
Årets endring i fond/ prosjekter	0	5	0	-14 512	-14 508
Årets resultat	0	0	92 814	0	92 814
Egenkapital 31.12.2021	201 000	12 030	3 251 670	74 648	3 539 347

Note 7 Overføringer til fond

	Pr 01.01.2021	Til/fra fondet	Pr 31.12.2021
Fond: Tøyengt.36	9 576	-10 388	-812
Fond: Chr. Hanssons	12 025	5	12 030
Fond: Livsvarig medl	62 218	-4 124	58 094
Donasjon	17 366	0	17 366
SUM	101 185	-14 507	86 678

Note 8 Fortsatt drift

Resultatet for 2021 viser et overskudd på kr. 92 814, mot kr. 1 095 363 i 2020. Soliditeten og likviditeten er fortsatt god og det er ikke noe som indikerer at driften ikke kan fortsette. Styret vurderer at forutsetningene for fortsatt drift er til stede og legger det til grunn for sin virksomhet.

NOTER OSLO MUSEUM

Note 9 Prosjektavsetninger

Tilskuddsgiver - prosjekt eksterne	2021	2020
Sparebankstiftelsen - Resonanse, Typisk dem 2	0	20 000
Oslo Kommune - Gatelangs i Oslo	0	20 200
Oslo Kommune - Møte med minner	0	128 000
Oslo Kommune - Modell av edel årgang	0	56 500
Oslo Kommune - Kulturkafé IKM	156 800	144 400
Sparbankstiftelsen - Grønlands bankende hjerte	0	339 000
Oslo Kommune, Bydel Gamle Oslo - Debatt om Grønland	0	28 500
IMDI - Typisk Dem	0	23 000
Norsk kulturråd - Uenighetsfellesskapet	0	1 623 800
Norsk kulturråd - Forelskelse, kjærlighet, ekteskap	677 000	1 024 200
Sparebankstiftelsen - 2.verdenskrig i Oslo	0	24 200
Oslo Kommune - Christiania i verden, Innovasjon 2019	52 100	52 100
J. Petlitz og hustru Margrethes stiftelse - Erindringsrom Frogner	83 900	86 200
Norsk Kulturråd - ROS-analyse	0	100 000
KUD gaveforsterkning - Frogner Hovedgård	183 300	207 750
KUD gaveforsterkning - OsLove	124 300	264 000
Fritt Ord - Damn this neighbourhood is changing	0	75 000
Fritt Ord-Hansansen kjelke	0	30 000
Fritt Ord -Skeiv By 2022	200 000	200 000
Oslo Kommune -Gatelangsfestivalen	40 000	6 100
Det Kulturelle skolesekken(DKS)	0	191 400
Norsk Kulturråd - Samlingens mange stemmer	1 200 000	0
Sparebankstiftelsen - Grønlands bankende hjerte	2 500 000	0
Bergesenstiftelsen - Et sted å henge	150 000	0
KKD gaveforsterkning - Et sted å henge	80 500	0
Oslo Kommune - Kafé Grønland	50 000	0
Oslo Kommune - Debatt om Grønland	28 500	0
Oslo Kommune - Grønlands fotoprojekt	30 000	0
Oslo Kommune - Gro-klubb	24 000	0
Oslo Kommune - Hesten Hallvard og vannet i Akerselva	35 000	0
Norsk Kulturråd - Dekoloniser teaterhistorien	28 400	0
KKD gaveforsterkning - Skeiv By	161 900	0
SUM	5 805 700	4 644 350

NOTER OSLO MUSEUM

Interne prosjektavsetninger	2021	2020
Egenfinansiering-Rehabilitering kontor bak museums butikk	0	200 000
Egenfinansiering-Vedlikehold av Tøyen leilighet	0	100 000
Egenfinansiering-Personalutvikling - Studietur	300 000	300 000
Egenfinansiering-Oppgradering IT	0	200 000
Egenfinansiering-Utstilling "Byen og kunsten"	0	80 000
Egenfinansiering-Digital formidling	100 000	150 000
Egenfinansiering-Skeiv By 2022	60 468	0
Egenfinansiering-Karel Hlavty	30 000	0
Egenfinansiering-Blådressen	50 000	0
SUM	540 468	1 030 000
SUM EKSTERNE OG INTERNE PROSJEKTAVSETNINGER	6 346 168	5 674 350

REVISJONSBERETNING

Ansvarlige partnere:
Svein Brataas
Ole Christian Rasmussen
Per Edwin Engen

Til styret i Oslo Museum

Medlem av
Den Norske Revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Oslo Museum' årsregnskap som viser et overskudd på kr 92 814. Årsregnskapet består av balanse per 31.12.2021, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31.12.2021 og av dets resultat og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet. Vi er uavhengige av stiftelsen slik det kreves i lov, forskrift og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

BDT Viken Revisjon AS
Statsautoriserte revisorer
Org.nr: 980 995 151 MVA
revisjon@bdtviken.no
www.bdtviken.no

KUNNSKAPSHUSET BDT VIKEN
OSLO | TØNSBERG | HORTEN | MOSS | HÅ. DEN

REVISJONSBERETNING

BDT VIKEN

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

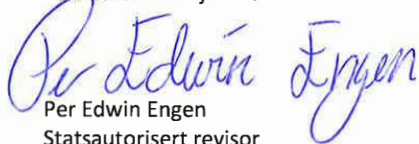
For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om forvaltning

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at stiftelsen er forvaltet i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Oslo, 17.02.2022
BDT Viken Revisjon AS

Per Edwin Engen
Statsautorisert revisor

BDT Viken Revisjon AS
Statsautoriserte revisorer
Org.nr: 980 995 151 MVA
revisjon@bdtviken.no
www.bdtviken.no

KUNNSKAPSHUSET BDT VIKEN

OSLO | TØNSBERG | HORTEN | MOSS | HÅ. DEN

Oslo

Kultur- og
likestillingsdepartementet

Oslo Museum er hovedsaklig støttet av Oslo kommune og Kulturdepartementet

om;
oslo museum

Postboks 3078, Elisenberg
0207 Oslo
Tel. 23 28 41 70
oslomuseum.no